

Leto XVIII. Stev. 296
DIREKTOR BORBE
VELJKO VLABOVIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SIBL
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska BORBA
PRAVICA
GLASILO ZVEZE
KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

LJUDSKA KRAVICA
JSTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 • MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZBA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TFDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1945 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
• OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
KOT BORBA ZA SLOVENIJO

Jugoslavija
je povedala svoje

V obravnavanju tržaške krize
sta očitna dva načina. Proti kon-
struktivnemu jugoslovanskemu
načinu iskanja kompromisa —
brez kršitve osnovnih pravic
enakopravnosti — na drugi strani
vzrajno postavljajo metodo izsi-
ljevanja v bistvu nespremenje-
nega diktata z dne 8. oktobra,
čeprav v raznih novih oblikah.
Ze 9. oktobra je jugoslovanska
vlada opozorila vladi ZDA in
Velike Britanije, da je prepusti-
tev cone A Italiji velika konce-
pcija italijanskemu ekspanziona-
izmu, katerega cilj je upostaviti
na obali Jadranskega morja opo-
rišče za nove ekspanzije. Hkrati
sta bili vladi ZDA in Velike Bri-
tanije opozorjeni, da njun sklep
ni pot k pomiritvi in normaliza-
ciji odnosov med Italijo in Jugo-
slavijo, marveč k povečanju na-
petosti, kar bo negativno vplivalo
tudi na splošne evropske razmere.
Ze drugi dan je maršal Tito v
Leskovcu predlagal, naj bi bila
cone B z vsem zaledjem cone A,
naselejenim v celoti s Slovenci,
avtonomna enota pod suverenostjo
Jugoslavije, samo mesto Trst
pa naj bi bilo z avtonomnimi
pravicami pod suverenostjo Ita-
lije. To je bil izreden primer pri-
pravljenosti in dobre volje, da bi
našli skupno pot, čeprav je po-
menil velikansko žrtve Jugosla-
vije, kajti mesto Trst je zmeraj
bilo in bo jugoslovansko.
Dva dni pozneje je vlada FLR
Jugoslavije predlagala ameriški,
angleški in italijanski vladi, naj
bi sklicali konferenco predstavn-
ikov ZDA, Velike Britanije, Jugo-
slavije in Italije. Konferenca
bi proučila možnost, kako bi od-
stranili položaj, ki je resno ogro-
zil mednarodni mir in varnost.
Vlada FLRJ je poudarila, da ima
ta predlog za zelo nujen, češ da
bi bila konferenca brezpredmetna,
če bi medtem uresničili sklep
z dne 8. oktobra.
Dne 16. oktobra so se v Lon-
donu sestali trije zahodni mini-
stri in dva dni kasneje so obja-
vili uradno poročilo, v katerem
zelo skopo sporočajo, da bodo
nadaljevali napore, da bi prišlo
do trajne rešitve. To je bilo
pravzaprav ignoriranje jugoslo-
vanskega predloga o sklicanju
konference štirih. Na tem sestan-
ku so sprožili tudi vprašanje
sklicanja konference petih dežel
ob izrecni obljubi Rimu, da skle-
pa z dne 8. oktobra ne bodo pre-

klicali. To je bil že velik korak
nazaj od jugoslovanskega pred-
loga. Ta obljuba Rimu, razen
tega, da je še bolj oddaljila gle-
dišče o Trstu in onemogočila kon-
ferenco — je izpodbujala rimsko
vlado in jo ohrabrila, da je v
Trstu organizirala krvave izgrede
in da skuša s človeškimi žrtvami
izsiliti izpolnitev angloameriške-
ga sklepa.
Ko je jugoslovanska vlada
opozorila zahodne države na res-
nost položaja, jim je 6. novembra
izročila nov konkreten predlog o
sklicanju pripravljalnega sestan-
ka strokovnjakov, ki bi proučili
razne možnosti ureditve tržaškega
vprašanja. Jugoslavija je ostala
dosledno pri predlogu o konfe-
renci in že prej izjavila, da je
pripravljena sodelovati na kon-
ferenci petih držav s pogojem,
da ne bo vnaprej preudržen
sklep konference, ker bi bila v
tem primeru nepotrebna. Čeprav
Jugoslavija smatra internaciona-
lizacijo Trsta za najboljšo rešitev,
je bila pripravljena na razdeli-
tev, da bi našli miren izhod in
upostavili znosne odnose med njo
in Italijo.
Kaj pa so storile zahodne
države? Na te dokaze več kakor
dobre volje in na takšen predlog
o pripravljalnem sestanku brez
kaksnihkoli pogojev? Se enkrat
so ga ignorirale, čeprav je Ita-
liji omogočilo, da bi prišla na kon-
ferenco, ne da bi vprašanje ugle-
da sploh načela. Namesto odgo-
vora, so zahodne države spro-
žile svoj predlog z dne 13. novem-
bra, s katerim je bila konferenca
dejansko pogojno popolnoma ve-
zana na izpolnitev sklepa z dne
8. oktobra. Potemtakem je popol-
noma normalno, da se Rim strinja
s predlogom, da bi sproči teh
pogojev prišel na konferenco.
Mi moramo z vso pravico še
enkrat opozoriti na to, da Jugo-
slavija nikoli ne bo privolila v
to, da bi se uklonila diktatu z
dne 8. oktobra, pa naj ga prezen-
tirajo v kakršnikoli novi obliki.
Z mnogih strani namigujejo in
prišepetavajo, da ne bi smeli po-
kopati tehtnega upanja glede
sestanka z novimi zahtevami, z
novo nepopustljivostjo. Če pri
tem merijo na Jugoslavijo, tedaj
morajo vedeti, da smo mi storili
še preveč in da mi čakamo na
odgovor na naš predlog, ki je
privedel do tega, da lahko zmaga
pamet in vzbudi tudi upanje, da
bo konferenca sklicana. V. T.

Sožalje
predsednika republike
vdovi Etbina Kristana

Predsednik republike Josip
Broz Tito je poslal vdovi Etbina
Kristana, Frančiški Kristan, tole
sožalno brzojavko:
»Izraza iskreno sožalje v
globoki boleti, ki vas je zadela
ob smrti vašega soproga. Njegova
smrt je velika izguba za jugoslo-
vanske narode.
Naši narodi bodo Etbina Kri-
stana ohranili v svetlem spominu
kot volja zvestega sina, ki je
dal poln prispevek k njihovemu
napredku ter nenehno podpiral
njihova prizadevanja.«
Josip Broz Tito

Zadnje slovo
od Etbina Kristana

Ljubljana, 25. novembra.
Danes ob 11. dopoldne se je
na Zaluh začela pogrebna sve-
čanost za javnim in kulturnim
delavcem, pokojnim Etbinom
Kristanom. Žalna svečanost, ki
so se je, poleg velike množice
Ljubljančanov, udeležili tudi
predsednik Izvršnega sveta Miha
Marinko s člani Izvršnega sveta,
član Zveznega izvršnega sveta
Boris Kraigher, organiz. sekretar
ZKS Vida Tomšič, predsednik
Zveze jugoslovanskih likovnih
umetnikov Božidar Jakac ter
predstavniki Osvobodilne fronte
iz Trsta Franc Štoka, Eugenio
Lavrentij in Anton Ukmar, kjer
je pokojni Etbin Kristan živel
in delal pred prvo svetovno
vojno kot politični delavec,
številni znanstveni in kulturni
delavci, univerzitetni profesorji,
skupina istrskih in trboveljskih
rudarjev, se je pričela s pogreb-
no koračnico in žalno pesmijo,
ki jo je zapel zbor Slovenske
filharmonije. Kot prvi je v imenu
Izvršnega sveta spregovoril
Ivan Regent, ki je na kratko
očrtal predvsem politični lik po-
kojnika. Za Regentom je o Kri-
stanovem delu med slovenskimi
izseljenci v Ameriki govoril
predsednik Slovenske izseljenske
matice pisatelj Tone Seliskar.
Z Zal je spred ob sprem-
ljavi pogrebne koračnice krenil
na pokopališče, kjer se je ob od-
prtjem grobu od Etbina Kristana
kot pisatelja poslovil predsednik
Društva slovenskih književnikov
France Bevč.
(Obširnejše poročilo glej na
5. strani.)

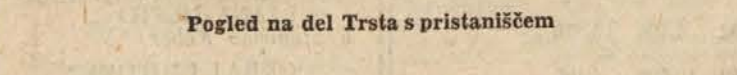
„Daily Herald“ odkriva zakulisne spletke zahodnih
držav v zvezi s predlogom o sklicanju konference petih

Od stalnega dopisnika »Borbe«

London, 25. novembra.
»Tržaška uganka je rešena« —
pravi v svojem davišnjem komen-
tarnju »Daily Herald«. »Zdaj brez-
pogojno vemo, zakaj je signor
Pella sprejel predlog treh držav
o konferenci.« »Zato«, odgovarja

»Daily Herald«, ker je njegov
glavni pogoj, da bi takoj začeli
izročati cono A pod italijansko
upravo, že vnaprej sprejet.

»Manchester Guardian« obto-
žuje Washington, da je »izdal« to
skrivnost. V svojem uvodniku
opozarja — kakor so v Londonu
tudi doslej nenehoma poudarjali
z uradne strani — da lahko naj-
boljše sadove pričakujemo samo
od tajnih razgovorov. »Rim in
Beograd«, pravi časnik, »pa sta
objavljala svoja gledišča in tako
ogrožala možnost sklicanja konfe-
rence«. Tokrat je Washington od-
govoren za to, »da je prišla skriv-
nost na dan«, piše »Manchester
Guardian«, »kajti iz Washingtona
je prišla v Rim vest, da je pred-
log zahodnih držav o sklicanju
konference pooblastil italijansko
vlado, naj pošlje v Trst posebno
komisijo, ki bi proučila vpraša-
nje prevzema uprave cone A.«
»Pod prozornim pajčolanom ustne
zameglitve, piše »Daily Herald«,
se postopek izročitve cone A za-
čenja vzporedno z začetkom kon-
ference. In kar se tiče cone A, bo
lahko konferenca proučila samo
določitev mejne črte, manjšinske
pravice, pristaniške olajšave in
podobno. Hkrati pa lahko pričau-
kujemo, da bo konferenca na ita-
lijanske zahteve glede cone B gle-
dala kot na odprta vprašanja, ki
naj bi jih uredili s pogajanjmi in
morebitnimi kompromisi«. Tako
bi se znašla Jugoslavija v polo-
žaju, piše ta časnik, da ali sprej-
me italijansko cono A kot izvr-
šeno dejstvo, ali pa da doživi na-
pad, ker odklanja predlog o kon-
ferenci, ki ga je Pella sprejel.
»Italijanska vlada«, piše »Man-
chester Guardian«, »je izjavila,
da je zadovoljna s predlogom treh
zahodnih držav, vtem ko je Jugo-
slavija pokazala, da ni«. Kaj je
natančna vsebina predloga, »to«
je vse zavito v diplomatsko me-
glo, kaže pa, ugiblje »Manchester
Guardian«, da je Beograd zas-
krbljen, ker vladi ZDA in Velike
Britanije »sodeč po vsem tem ho-
čeeta izročiti pod upravo cone A
Italiji, preden bi se konferenca
začela.
Vladnemu gledišču blizu stoje-
ča »Times« in »Daily Telegraph«
ne proučujeta nobenih vesti ne
komentarjev o Trstu in se sploh
z nobeno besedo ne dotakneta pi-
sanja washingtonskih dopisnikov
rimskih časnikov, ki so objavili
privolitev zahodnih držav, da bi
Italijani poslali v Trst komisijo,
ki bi proučila vprašanje prevze-
ma uprave v coni A.

Pogled na del Trsta s pristaniščem

K tržaškemu sojenju nekaterih
prebivalcev cone B

Angloameriška vojaška upra-
va cone A je te dni pisмено ob-
vestila vojaško upravo Jugo-
slavske ljudske armade v Kopru
o obravnavi proti sedmim prebi-
valcem cone B, ki so baje ilegal-
no prestopili mejo cone A in tam
počeli »protijugoslovansko agitacijo«.
V pismu je rečeno, da so
obsojeni »priznali« svoj ilegalni
prehod čez mejo in agitatorsko
dejavnost. Angloameriška vojaška
uprava zahteva od jugoslovanske
vojaške uprave, naj v prihodnje
podobna dejanja prepreči.
Pisni protest angloameriške
vojaške uprave je vzbudil v de-
mokratičnih krogih Trsta in v
javnem mnenju cone B STO ve-
liko začudenje. V komentarjih
poudarjajo, da angloameriška vo-
jaška uprava ni protestirala pri
italijanskih oblasteh proti neneh-
nemu prihajanju oboroženih lju-
di iz Italije, ki organizirajo ne-
rede in ki so povzročili v začetku
novembra prelivanje krvi v
Trstu.
Demokratični krogi Trsta in
javno mnenje cone B poudarjajo,
da gre v tem primeru za obrav-
navo proti sedmim prebivalcem

cone B, ki so jih aretirali v con-
i A, ki niso bili oboroženi, ki
oboroženi tudi niso mogli biti niti
niso kalili javnega reda in mira.
Angloameriška uprava je o svo-
jem ukrepu obvestila tisk, ne da
bi se posvetovala z vojaško upra-
vo JLA. Takšni ukrepi anglo-
ameriške vojaške uprave samo
podpirajo protijugoslovansko go-
njo italijanskih iredentistov v
Trstu in coni A ter izpodbujajo
ekstremne elemente, da uprizar-
jajo izgrede proti jugoslovanske-
mu prebivalstvu. (Jugopress)

Francija pred novo vladno krizo?

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Pariz, 25. novembra.
Kolikor se predsedniku fran-
coske vlade Josephu Lanielu dan-
es ne bo posrečilo najti kompro-
misne rešitve, ki bi bila sprejem-
ljiva za parlamentarno večino, se
bo sedanja francoska vlada nelzo-
gibno znašla pred novo krizo,
katere neposredne posledice na
mednarodnem torišču je zdaj težko
predvideti. Vsekakor bi bile zelo
resne, ker gre za stališče franco-
ske vlade do evropske vojske, in
sicer pred dvema važnima med-
narodnima konferencama, najprej
v Haagu, takoj za tem pa na Ber-
mudih.
Znano je, da je glede vpraša-
nja evropske vojske razdvojeno
ne samo francosko javno mnenje,
ne samo parlament, ne samo stran-
ke, marveč prav tako tudi vlada
sama.
Parlamentarno razpravo na-
daljujejo v močno zaostrenem
vzdušju. Davi okrog 6. so z 325
proti 247. glasovom zavrnilo re-
solucijo socialistične stranke, ki
je načelno za evropsko vojsko.
Lanielova vlada je bedela vso
noč. Hkrati s sinočnjo parlamen-
tarno razpravo je imela tudi svo-
jo sejo, ki je trajala od 6. zvečer
do 3. jutraj, potem pa takoj od-
šla v Elizejsko palačo, kjer je
imela izredno sejo, katere se je
udeležil tudi predsednik republike
Auriol.
Vzlic tako dolgim pogajanjem
člani Lanielove vlade niso mogli
med seboj doseči sporazum in naj-
ti skupna gledišča, čeprav bi bilo
zgolj začasno.
Degaulistični ministri so vztra-
jali na svojem stališču zoper ev-
ropsko vojsko. Edini sad te dolgo-

vladne seje je bila odobritev, ki
so jo dali Lanielu, da lahko pred
parlamentom sproži vprašanje
zapuščitve vladi.
Ta ukrep, ki pomeni skrajno
rešitev in ki bi naj bil, kot kaže,
nekakšen pritisk na parlament,
je položaj še bolj zaostril. Kajti
če bo Lanielova vlada glede vpra-
šanja evropske vojske zahtevala
zapuščitve od parlamenta, je moč
gledati na dosedanja razvoj dogo-
dkov in odnosov z gotovostjo prič-
akovati, da bo degaulistična po-
slanska skupina zapustila sedanjo
vladno večino.
Ker se je te možnosti zavedal,
je skušal Laniel storiti zadnje na-
pore, da bi dosegel kompromis. V
ta namen je danes opoldne skli-
kal posvetovanje voditeljev vseh
parlamentarnih skupin vladne ve-
čine. Toda predsednik parlamen-
tarne skupine narodno republi-
kanskega gibanja Robert Lecour,
ki sodi med najvnetejše pristaše
evropske vojske, ni hotel oditi na
to posvetovanje, ker meni, da je
nemogoče najti skupno rešitev, ki
bi bila sprejemljiva tako za na-
rodne republikance kot za degaul-
liste.
Vladno sejo bodo nadaljevali
danes. Usoda vlade je odvisna od
tega, ali bo ta zadnji Lanielov
napor glede iskanja kompromisa
obrodil sadove. M. Vitorović

resolucije, po katerem zahtevajo
od parlamenta zaupanje vladi, da
nadaljuje s svojo politiko evrop-
ske izgradnje, to je tako, kakor
je to bilo že formulirano v de-
klaraciji Lanielove vlade, ko se
je prvokrat predstavila parla-
mentu.
Tako nedoločeno sestavljena
resolucija kaže, da je njen smot-
er, preprečiti izstop degaulistov
iz vlade. Glasovanje o zaupnici
bo v petek.

VOLILNI IZIDI
za Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 25. nov.
Po poročilih iz vseh volilnih
okrajev na področju FLRJ, razen
iz osmih hrvatskih okrajev, je za
Zvezni svet Zvezne ljudske skup-
ščine glasovalo po vsej državi
8.988.386 volivcev od skupno
10.128.877 volivcev, vpisanih v
volilni imenik, oziroma 88,7%. Za
predlagane kandidate je glasovalo
95,6% volivcev. Ti podatki slone
na poročilih, ki so bila sprejeta
do 13. ure večeraj.
V Srbiji je glasovalo za Zvez-
ni svet 3.963.109 volivcev od
skupno 4.516.985, se pravi 87,7%.
Za predlagane kandidate je gla-
sovalo 95,2%.
V LR Sloveniji je glasovalo
885.280 volivcev od skupno
976.701, se pravi 90,6%. Za pre-
dlagane kandidate je glasovalo
94,1%.
V LR Bosni in Hercegovini je
glasovalo 1.366.744 volivcev od
skupno 1.521.343 volilnih upra-
vičencev, t. j. 89,8%. Za predla-
gane kandidate je glasovalo 98,2

Danes se bodo začeli v Haagu
razgovori o evropski združitvi

Od stalnega dopisnika »Borbe«

Bonn, 25. novembra.
V Haagu se bodo jutri zbrali
zunanji ministri dužal Schuma-
novega načrta. Nemško delegaci-
jo vodi kancler Adenauer, fran-
cosko Bidault, italijansko Pella,
belgijsko van Zeeland, luksem-
burško Bech. Navzoča bo tudi
posebna delegacija evropskega
sveta.
Uradna tema haaskih razgo-
vorov so načela evropske poli-
tične združitve. Neuradnih tem
je več. Izmed njih je za Bonn
zanimivo morebitni razgovor Bi-
dault-Adenauer o posarskem
vprašanju. Nemški tisk je v ko-
mentarjih rezerviran. Vez za-
hodni svet, predvsem zagovorni-
ki »male Evrope«, so pod vtisom
ostre in politično značilne parla-
mentarne debate v Bourbonški
palači v Parizu, ki jo v Bonnu
označujejo kot »generalno skuš-
njo« evropske združitve. Pariška
»generalna skušnja« je pokazala,
da stvari z evropsko združitvijo
ne kažejo najbolje, čeprav nem-
ški tisk predvideva, da bo bel-
gijski parlament z dvotretjinsko
večino glasov ratificiral pogodbo
o evropski vojski.
Misel o evropski politični
združitvi, ki je pravzaprav prvi
konkretni korak v tej smeri, je
stara šele leto dni. Prvi načrt
»male Evrope« je bil sestavljen
letos 10. marca v Strassburgu in
poslan vladam zainteresiranih
držav, da bi izrazile svoje pri-
pombe. V njem je bila določena
tudi upostavitve supernacionalne
oblasti, namesto da bi bile pra-
vice evropske politične oblasti
omejene, kakor je bilo določeno

v dogovorih o skupnosti za pre-
mog in jeklo.
Nemčija še zdaj stoji na sta-
lišču, da bi morale biti pravice
evropske oblasti omejene. Iz teh
in drugih razlogov prvotni načrt
ni imel najsrečnejše usode. Po-
zneje je bil sklican sestanek mi-
nistrov Schumanovega načrta v
Badenu, v septembru pa sestanek
strokovnjakov v Rimu.
Medtem so posamezne vlade
poslale svoje pripombe in glediš-
ča o vprašanju kompetence
evropske politične oblasti, nje-
nega odnosa do komisariata,
evropske vojske itd.
O vsem tem bodo jutri govo-
rili v Haagu. Ali bo haaska kon-
ferenca vtila novo kri v evrop-
sko politično skupnost, ki močno
boleha za slabokrvnostjo, in ko-
liko bodo v tej smeri vplivale
washingtonske grožnje, poslana
viharnemu francoskemu parla-
mentu, da bo Nemčija tako ali
tako prišla do svoje vojske in
da je »ključ evropske obrambe«,
to bodo pokazali tri dni traja-
joči razgovori vodilnih zahodno-
evropskih politikov v Haagu. Ra-
čunajo, da bo za evropsko misel
vsekakor Francija »konservativ-
nen element« v Haagu. Zanimivo
pa je, kakšni glasovi se širijo za
kulisami jutrišnjih razgovorov.
»Vodilni motiv nasprotnikov
evropske združitve«, piše glasilo
nemških industrijcev, »je strah
pred nemskim dinamizmom, ki
bi lahko privedel na vojaškem
področju do spopada s SZ, na
gospodarskem pa do nemškega
gospodstva na zahodnoevropskem
trgu.« R. V.

Rezultati volitev v republiški zbor proizvajalcev Ljudske skupščine Slovenije

Stev. vol. enote	Volilna enota	Na koliko proizvajalcev so glasovali				za kandidate I.	II.	III.	IV.
		I.	II.	III.	IV.				
SKUPINA INDUSTRIJE, TRGOVINE IN OBRTI									
CELJE-MESTO									
1.	Andrej Svetek, Julij Pilih	12.090	10.530	1.560					
2.	Ivan Volja, Franc Bricman, Alfred Mežnaric	12.090	8.970	1.560	1.560				
3.	Fran Pirš, Milica Omladič, Regina Pirih	12.090	3.900	7.410	780				
OKRAJ CELJE									
4.	Ivan Zagar, Alojz Kotar	9.243	5.214	4.029					
5.	Stefan Grosman, Jaro Tacer	9.243	6.656	2.607					
6.	Drago Preskar, Rudi Peterko	9.243	2.133	7.110					
OKRAJ CRNOMELJ									
7.	Zvonko Kranjc, Milan Simec	1.610	345	1.245					
OKRAJ GORICA									
8.	Anton Ferjančič	8.343	8.034						
9.	Jožef Strukelj, Franc Martinuč	8.343	7.725	618					
10.	Martin Mozetič	8.343	8.034						
OKRAJ KOČEVJE									
11.	Jože Zagar, Karel Grm	3.978	1.326	2.652					
OKRAJ KRANJ									
12.	Pepca Jež, Marija Strajner	16.383	9.525	6.858					
13.	Mavricij Borc, Angela Boštjančič	16.383	14.478	1.905					
14.	Peter Naglič, Viktor Sinko	16.383	15.621	762					
15.	Jože Benedičič	16.383	16.383						
OKRAJ KRŠKO									
16.	Milan Dimnik, Ivan Videnič, Stanko Iljaš, Darko Mišigoj	5.880	1.890	1.680	1.890	420			
17.	Inž. Anton Koželj, Jože Hegler	5.880	4.620	1.260					
MESTO LJUBLJANA									
18.	Jože Gerbec, Ivan Kristan, Avgust Brezavšček	34.986	8.568	4.284	22.134				
19.	Danijel Lepin, Jurij Vrabček	34.986	29.274	5.712					
20.	Ivan Curk	34.986	32.844						
21.	Lojze Očepček	34.986	27.946						
22.	Inž. Anton Tribušon, Jakob Mojskerc	34.986	7.140	27.846					
23.	Fran Boštjančič, Stane Renko, Jože Prebil	34.986	5.712	2.142	27.132				
24.	Mihaela Gostiša, Jakob Pogacar	35.700	5.712	29.988					
OKRAJ LJUBLJANA									
25.	Fran Bergant, Viktor Grom	17.032	8.120	8.932					
26.	Slavko Kovarič, Vinko Marinko	17.032	6.496	10.536					
27.	Janez Kermaoner, Janez Benedik	17.032	12.586	4.466					
28.	Fran Habjan, Anton Kralj	17.032	12.992	4.060					
29.	Rudolf Ganziti	17.032	17.032						
OKRAJ LJUTOMER									
30.	Hugo Kemer, Viktor Pintarič	2.376	1.056	1.320					
MESTO MARIBOR									
31.	Stane Bebernak	24.894	4.433						
32.	Rado Pušenjak, Mirko Lorgar	24.894	8.759	16.135					
33.	Julka Padežnik, Anka Tomič	24.894	13.369	11.525					
34.	Fran Seruga, Stefan Pavšič	24.894	7.376	17.518					
35.	Ivan Gorjup	24.894	24.433						
OKRAJ MARIBOR									
36.	Ernest Tramšek, Franc Bera	8.280	3.910	4.140					
37.	Anton Sumrada, Franc Stupčan	8.280	2.530	5.750					
38.	Maks Ivanuša	8.280	8.050						
39.	Leon Poglej, Vlado Črne, Franc Rožanc	8.280	920	1.150	6.210				
OKRAJ MURSKA SOBOTA									
40.	Alojz Zalik, inž. Miran Mejak	4.752	1.056	3.520					
41.	Jožanka Peterka	4.752	3.872						
OKRAJ NOVO MESTO									
42.	Stane Šmid, Henrik Cigoj	4.712	2.728	1.984					
OKRAJ POSTOJNA									
43.	Marjan Garzarolli, Leopold Gornik	6.666	3.636	3.030					
44.	Milan Zidar	6.666	6.666						

Stev. vol. enote	Volilna enota	Na koliko proizvajalcev so glasovali		za kandidate I.	II.	III.	IV.
OKRAJ PTUJ							
45.	Anton Kolenko, Terezija Kovačič	5.488	1.477	4.009			
46.	Stane Bizjak	5.488	5.486				
OKRAJ RADOVLJICA							
47.	Ivo Ščavničar, Bogdan Knaflič	13.986	2.546	11.340			
48.	Zlone Labura	13.986	13.986				
49.	Matija Pfajfar, Valentin Marinko	13.986	10.584	3.402			
OKRAJ SEZANA							
50.	Jože Leban	3.520	3.520				
OKRAJ SLOVENJ GRAD							
51.	Ivan Hercog, Ivan Vodovnik	9.240	8.680	560			
52.	Ivan Kugovnik, Gregor Klančnik	9.240	3.540	5.600			
53.	inž. Boris Pipan, Marija Cirče	9.240	5.320	3.920			
OKRAJ SOSTANJ							
54.	Andrej Stegnar, Ivan Jamnikar, Nestl Zgank	5.061	3.374	1.687			
55.	Edi Herman, Jože Lukač	5.061	241	4.820			
OKRAJ TOLMIN							
56.	Janko Lukan	3.894	3.894				
OKRAJ TRBOVLJE							
57.	Fran Marinko	11.492	11.154				
58.	Jože Klanjšek	11.492	11.492				
59.	Maks Gošte, Jože Eberl	11.492	1.352	10.140			

SKUPINA KMETIJSTVA

Stev. vol. enote	Volilna enota	Na koliko proizvajalcev so glasovali		za kandidate I.	II.	III.	IV.
OKRAJ CELJE MESTO IN CELJE OKOLICA							
1.	inž. Adolf Tavčar	19.992	19.992				
OKRAJ CRNOMELJ-KOČEVJE							
2.	Feliks Razdrh, inž. Jože Berkopec	12.228	7.509	4.719			
OKRAJ GORICA							
3.	Jože Stakolič	13.608	13.608				
OKRAJ KRANJ, RADOVLJICA IN TOLMIN							
4.	Anton Hafner	18.335	18.335				
OKRAJ KRŠKO, TRBOVLJE							
5.	Fran Dragan, Gvido Vesel	14.166	14.166				
OKRAJ LJUBLJANA OKOLICA IN LJUBLJANA MESTO							
6.	Stanislav Keber	20.580	20.580				
OKRAJ LJUTOMER							
7.	Anton Truden, Matija Ratek	9.680	8.228	1.452			
OKRAJ MARIBOR OKOLICA IN MARIBOR MESTO							
8.	Edvard Zorko, Leopold Boštjančič	13.825	13.825				
OKRAJ MURSKA SOBOTA							
9.	Pavel Korošec	30.723	30.723				
OKRAJ NOVO MESTO							
10.	inž. Vilma Pirkovič	11.168	11.168				
OKRAJ POSTOJNA-SEZANA							
11.	Alojz Zakrajšek, Ivan Jakomin	14.250	6.760	7.490			
OKRAJ PTUJ							
12.	Milan Lačko, Martin Gobec	20.034	18.921	1.113			
OKRAJ SLOVENJ GRAD-SEZANA							
13.	inž. Ivan Saksida, Franc Jeraj	11.652	5.556	6.096			

Pojasnilo. Izvoljeni so bili ležeče tiskani kandidati. V volilni enoti okraja Krško na večeršnjih volitvah poslancev za republiški zbor proizvajalcev so se med štirimi kandidati razdelili glasovi tako, da je prišlo na kandidata Milana Dimnika in Stanka Iljaša na vsakega enako glasov in sicer 1.890. Zaradi tega bodo v tej volilni enoti ponovne volitve 4. decembra t.l.

Pisma uredništva

Tudi če bi imeli pooblastilo

Tovariš urednik!

Ze več dni objavlja »Center industrije cementa FLRJ - Zagreb« v vašem dnevniku poziv, v katerem od vseh potrošnikov cementa v FLRJ zahteva, naj za leto 1954 sporoče, koliko cementa bodo potrebovali. To je treba sporočiti do 28. novembra 1953.

Ta center zahteva od neposrednih zveznih in republiških investitorjev, naj sporoče, koliko cementa bodo potrebovali za vse v družbenem planu predvidene objekte in označijo vrednost gradbenih objektov (?!). Od okrajnih in mestnih odborov zahteva, naj sporoče potrebe iz družbenih planov teh organov in tudi označijo vrednost gradbenih objektov. Razen tega naj bi ljudski odbori predvideli tudi potrebe za vzdrževanje objektov in vse potrebe za objekte, ki jih bodo razna podjetja gradila iz lastnih sredstev. Ljudski odbori naj bi sporočili tudi potrebe za široko potrošnjo.

Po mojem mnenju je takšna zahteva in vezanje na rok nezdržljiva z vsemi načeli našega gospodarskega sistema. Zdi se mi, da bi bilo koristneje, če bi se Center malo pozanimal za upravljanje čimvečjega, boljšega in bolj rentabilnega izkoriščanja zmogljivosti (če je to njegova dolžnost in pristojnost in če so ga pristojna podjetja za to pooblastila), kakor da od organov državne uprave zahteva podatke o potre-

bah. Kaj naj delajo za Center trgovinska podjetja in sama gradbena podjetja? Kaj naj delajo komercialne službe samostojnih tovarn cementa, in kje je njihovo povezovanje s potrošniki cementa?

Konec koncev, kateri družbeni plan za leto 1954 bo sprejet do 28. novembra t. l., iz katerega bi lahko razbrali, katere objekte predvideva ta plan? Ali vedo tovariši v Centru, da je treba družbene plane izročiti v javno razpravo in da jih morajo sprejeti predstavniki organi ljudskih skupščin in ljudskih odborov?

Na koncu: kdo je pooblastil ta Center, da daje takšne naloge ljudskim odborom in da prevladuje nanje morebitno krivdo, če bi kdo ostal brez cementa, in da s takšnim ukrepom odvrne vso odgovornost od proizvajalcev cementa in s tem opraviči tudi položaj, v katerem so se gradbena podjetja v izpolnjevanju svojih nalog znašla med letošnjim letom zaradi pomanjkanja cementa? Če bi bil položaj s cementom prihodnje leto tak, kakršen je bil letos in bi zaradi tega zastajala enakovrednost in dinamika graditve, bi morali o tem razmišljati pristojni organi, nikakor pa ne »Center industrije cementa FLRJ v Zagrebu«. Ta Center ne more biti in ni pooblaščen, da bi uveljavljal ukrepe glede distribucije, zlasti pa ne, da bi pozival na odgovornost organe oblasti.

Sarajevo, 21. novembra 1953.

Ahmed Tafro

Udeležba na volitvah v Srbiji je bila večja kot prejšnja leta

Beograd, 25. novembra. Danes opoldne je bila seja predsedstva Glavnega odbora Socialistične zveze Srbije, na kateri so razčlenili volilne rezultate. Ob tej priložnosti so poudarili, da še ni moč v celoti razčleniti volilnih izidov, saj je še prezgodaj, vendar pa bodo to storili na prihodnji seji predsedstva, ki bo sklicana bržčas čez 10 dni.

Po splošni presoji predsedstva so volilni rezultati na teh volitvah za Zvezno in republiško skupščino LR Srbije boljši kot na preteklih volitvah in sta prišla na njih do izraza bratstvo in enotnost narodov, kar kaže zlasti velika udeležba Siptarjev, Madžarov, Romunov in Bolgarov na volitvah.

Dušan Petrovič-Sane je poudaril, da je za Zvezno skupščino glasovalo skupno 88,5% vpisanih volivcev na ozemlju LR Srbije in da je bilo le 4,8% neveljavnih volilnih listkov. Iz poročila je razvidno, da je bila največja udeležba na Kosovu in Metohiji, kjer je glasovalo 89,4% volivcev. Za Kosmet je značilno, da je imel najmanj neveljavnih volilnih listkov, med tem ko je bilo največje število neveljavnih listkov v AP Vojvodini. Največja udeležba volivcev je bila v mlavskem okraju,

kjer je glasovalo 96,9% volivcev, za njim pa v timoškem, bosiligraskem, niškem, despotovskoresavskem okraju, ter mestih Zrenjaninu, Novem Sadu, Ožaci, Zemunu itd., na Kosmetu pa v zvečanskem, pečkem in djakovskem okraju.

Za republiško skupščino LR Srbije je glasovalo 84,8% volivcev. To je veliko boljši rezultat od rezultata na lanskih volitvah za to skupščino. Ob ocenitvi udeležbe volivcev na volitvah za skupščino LR Srbije je treba upoštevati, da za republiško skupščino pripadniki armade niso glasovali. Le-ti so glasovali zgolj za Zvezno skupščino. Zategadelj se kaže razlika v odstotku udeležbe na volitvah za Zvezno in republiško skupščino LR Srbije. Tudi za skupščino LR Srbije je bila največja udeležba v okrajih, ki so se odlikovali tudi pri volitvah za Zvezno skupščino. Zlasti velik predelek so zaznamovali v Vladimircih in Posavski Tamavi, kjer je sedanji odstotek mnogo višji kot na prejšnjih volitvah.

V mestih in okrajih, kjer prebivajo delavci, so bili volilni izidi boljši. Opazili so zlasti veliko udeležbo žena na teh volitvah. Od šestih žena kandidatov za Zvezno ljudsko skupščino so bile vse izvoljene, od 12 kandidatov za republiško skupščino pa je bilo izvoljenih 9.

Na seji so poudarili, da na teh volitvah ni bilo nikakršnih nepravilnosti in tudi ne kršitev zakonitosti. Kjer je bilo več kandidatov, je bila agitacija v glavnem lojalna.

Predsednik Glavnega odbora Petar Stambolić je med drugim poudaril, da je vzrok večji udeležbi na teh volitvah, ker so bile le-te v polnem razmahu socialistične demokracije in svobodne opredelitve volivca in ker je ob tržaškem vprašanju celotno naše ljudstvo strnilo svoje vrste in zavzelo enotno stališče.

POPRAVEK

Med včeraj objavljene rezultate volitev v republiški zbor Ljudske skupščine LRS se je vtihovala tiskarska napaka. V 18. volilni enoti se mora pravilno glasilime izvoljenega poslance Vodopivec Coetka in ne Vodopivec Coetko.

Določen rok za vknjiženje nove vrednosti osnovnih sredstev

Beograd, 25. novembra (Tanjug). Sklep odbora za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta, ki ga je objavil današnji »Službeni list«, določa, da morajo gospodarske organizacije, ki so ocenile osnovna sredstva, v svojem knjigovodstvu vknjižiti njihove nove vrednosti z datumom 31. decembra letos. Pred knjiženjem novih vrednosti osnovnih sredstev bodo gospodarske organizacije uporabljale koeficient 1,8 na cene, po katerih so ocenile opremo in nekatere dele poslopij. Istočasno bodo popravile nekatere vrednosti ocenjenih sredstev, pri katerih so našli tehnične in računске napake.

Ista številka »Službenega lista« objavlja tudi navodilo državnega tajnika za narodno gospodarstvo o uporabi tega sklepa o vknjiženju vrednosti osnovnih sredstev.

LOLA in njegova izobrazba

Pravda ljudi, ki umrjejo zgodaj, je v tem, da se jih ljudje spominjajo kot mladih. Takšna je bila tudi usoda Lole Ribarja. Njegove fotografije, ki jih objavljamo in povečavamo, ga prikazujejo kot fanta širokega čela z nekaj gubami na njem, pod njim pa izraz železne volje, kakor na znani sliki iz partizanskih časov, ali vprašujoči in nekoliko zamišljeni smehljaj, kakor na slikah iz študentskega življenja. S temi slikami postaja Lola nekakšna vrsta dvojnega simbola mladine v borbeni dobi: njene mladosti in njene organizacije.

Mislím, da za mnoge, zlasti za nove rodove, Lola Ribar ni nič drugega kakor simbol, plemenita in daljna sublimacija njegovega delovanja in dela. Zame pa bo ostal zmeraj starejši tovariš. Spremlja me v spominih in se nekako skupaj z menoj stara. Nimam občutka, da je ustavil neke okrog petindvajsetega leta življenja, ko sem ga zadnjikrat videl, marveč da sem jaz šel mimo njega naprej po svoji poti. Lola ostane zmeraj starejši od mene, tako kakor sva ga njegov brat Jurica in jaz čutila v času, ko smo radovedno upirali oči v življenje kot nekakšen ledolomilec, ki si utira pot naprej, tja, kamor še nismo bili stopili. Ko pa sva med njegovim branjem, ko mu je bilo kakih 18 let, opazila njegove prve gube, sva smeje rekla: »Kako star si.«

Med nami je imel vlogo raziskovalca. Bili smo še otroci, ko se je začelo. Tedaj je našim radovednim glavam posredoval vse, do česar se je dokopal, in v marsičem smo prehodili skupaj to pot dojemanja tistega, kar nas je zanimalo. Ko pa sva se začela kot šestnajstletna fanta Jurica in jaz posebno zanimati za slikarstvo, so šla ta pota čedalje bolj narazen. Ostal pa je med nami nekakšen odnos celote. Literatura je še dolgo ostala naše skupno področje, le s to razliko, da je Lola več bral in si vse bolje zapomnil.

Zelja po znanju, ki jo je Lola v nas v marsičem navdihovala in izpodbujala, se je razvila v strast za kupovanje knjig. Lola je bil odlični odjemalec v francoski knjižnici, v knjigarni in v antikvariatih. Često smo se posvetovali o tem, katere knjige bomo naročili. Kadar pa ni imel

denarja, je prigovarjal meni ali komu drugemu, naj kupim to ali ono knjigo. Zelo dobro se spominjam, kako sem na Lovlovo prigovarjanje naročil iz Češke Zgodovino kitajske revolucije v nemškem jeziku z mnogimi zgodovinskimi zemljevidi o premikanju čet in osvobodjenem ozemlju. Te knjige nikoli nisem prebral, pač pa jo je Lola dolgo imel pri sebi.

Ko sem prihajal k njima, k Loli in Jurici v njuno skupno sobo, sem rad stopil k stekleni knjižni omari in pregledoval nove in stare knjige. Kaj je Lola bral? V biografskem komentarju h knjigi njegovih člankov je zelo širok in gibljiv literarni okvir. Strinjam se s komentarijem, da je Lola mnogo bral in mnogo vedel. Ko mu je bilo 18 let, ko je dosegel za svoje oblikovanje to značilno starost, je najrajši bral nekatere francoske avtorje. Na drugi strani pa se je začel že prej, nekako v šestem razredu, navduševati za nordijsko literaturo, ki jo je tudi pozneje zelo rad prebral.

Kako je prišel do Nietzscheja, ne vem, vsekakor pa drži, in to sam pravi v nekem svojem pismu, da se je z 18 leti, pa tudi pozneje posebno zanimal za tega filozofa. Lola je kupal ter bral tudi knjige o jedrski fiziki, o teoriji kvanta in Einsteinovem gledanju na svet. Toda zanimanje za zgodovino človeštva, izvirajoče še od Nietzscheja, je prevladovalo tudi področje njegovega intelektualnega dela in čedalje očitneje postajalo socialna znanost. Lola se je sistematično prijel materialističnega gledanja na svet. Proučeval je izvira dela ne le marksizma, temveč delno tudi idealistične filozofije, ki jo je uporabl

IZ VCERAJSNJE DRUGE IZDAJE

PRVI IZIDI VOLITEV V

ZVEZNI ZBOR PROIZVAJALCEV

Beograd, 24. nov. Nocoj so se zaključile volitve v Zvezni zbor proizvajalcev. Do 21 ure je Zvezna volilna komisija prejela podatke o izidih volitev iz 62 od skupno 135 volilnih enot v industrijski, trgovski in obrtni skupini ter iz 29 od skupno 67 volilnih enot v kmetijski skupini.

V Sloveniji

Ljubljana, 24. novembra. V zvezni zbor proizvajalcev so danes okrajni in mestni zbori proizvajalcev v imenu vseh proizvajalcev Slovenije izvolili 22 poslancev. Izvoljenih je bilo 18 iz industrijske, trgovinske in obrtniške skupine, 4 iz kmetijske. Izidi volitev so bili naslednji:

IZ INDUSTRIJSKE, TRGOVINSKE IN OBRTNISKE SKUPINE

V volilni enoti Ljutomer je bil v imenu 12.614 proizvajalcev izvoljen **Stane Benčič**, za Maribor I. v imenu 24.894 proizvajalcev **Rudi Rogelj**,

v volilni enoti Maribor II. v imenu 18.135 proizvajalcev **Marica Zorko**, njena sokandidatka **Terzija Prevorčič** je dobila 8759 glasov,

v volilni enoti Maribor v imenu 8280 proizvajalcev **Viktor Stopar**,

v volilni enoti Slovenj Gradec v imenu 14.712 proizvajalcev **Ivan Pintarič**,

v volilni enoti mesto Celje v imenu 11.310 proizvajalcev **Anton Lesjak**, njegov sokandidat **Anton Grm** je dobil glasove 780 proizvajalcev,

v volilni enoti okraj Celje v imenu 5214 proizvajalcev **Ivan Grašak**, njegov sokandidat **Albin Rehar** je dobil 4029 glasov,

v okraj Krško v imenu 5070 proizvajalcev **Karlo Sterban**,

v volilni enoti Novo mesto v imenu 10.300 proizvajalcev **Avust Jazbinšek**,

v volilni enoti okraj Trbovlje v imenu 11.492 proizvajalcev **Vili Škrinjar**,

v volilni enoti Ljubljana-mesto I. v imenu 34.986 proizvajalcev **Albin Vipotnik**,

v volilni enoti Ljubljana-mesto II. v imenu 27.848 proizvajalcev **Franjo Novak**, njegova sokandidatka **Inž. Sonja Lapajne** je dobila glasove 7140 proizvajalcev,

v volilni enoti okraj Ljubljana I. v imenu 17.052 proizvajalcev **Janko Rudolf**,

v okraj Ljubljana II. v imenu 14.354 proizvajalcev **Viktor Klobučar**,

v okraj Postojna v imenu

9986 proizvajalcev **Andrej Janežič**,

v okraj Radovljica v imenu 13.986 proizvajalcev **Fran Arh**, v okraj Nova Gorica v imenu 12.237 proizvajalcev **Anton Šturm**, v okraj Kranj v imenu 9444 proizvajalcev **Danila Gril**, sokandidat **Silvo Hrast** je dobil glasove 7239 proizvajalcev,

IZ KMETIJSKE SKUPINE

Za volilno enoto Prekmurje in del Stajerske je bil v imenu 53.092 proizvajalcev izvoljen **Koloman Krplič**, njegov sokandidat **Janko Markežič** je dobil glasove 8908 proizvajalcev,

v volilni enoti Stajerska v imenu proizvajalcev **Edo Zorko**, v volilni enoti okolica Ljubljane, dela Dolenjske in Gorenjske v imenu 54.770 proizvajalcev **Janez Hribar**,

v volilni enoti Primorska in del Notranjske v imenu 46.186 proizvajalcev **Maks Krmelj**,

V Hrvatski, Makedoniji in Kosmetu

Beograd, 24. nov. (Tanjug). Tudi v vsej Hrvatski so bile danes volitve v zvezni zbor proizvajalcev. Republika je bila razdeljena na 49 volilnih enot. Do večera so bili znani izidi volitev v 8 enotah. V Vinkovcih je bil izvoljen **Anton Šušlj**, v Varaždinu **Stjepan Benko**, v Slavonskem Brodu **Greta Kavaj**, v Delnicah **Josip Jank**, v Novi Gradiški **Miša Kmečič**, vsi iz industrijske, trgovinske in obrtniške skupine, iz kmetijske pa v Varaždinu **Vinko Kocjan**, v Daruvaru **Nikola Bosanac** in v Slavonskem Brodu **Ivan Lončar**.

V Zagrebu so bili izvoljeni v zvezni zbor proizvajalcev v industrijski, trgovinski in obrtni skupini **Franjo Mihl**, **Milka Kukrić**, **Ivan Božičević**, inž. **Boris Baka-**

rač, **Anton Frantić** in **Pavla Humek**.

Danes so bile tudi volitve v republiški zbor proizvajalcev.

V Makedoniji je bilo danes izvoljenih 15 poslancev za zvezni zbor proizvajalcev. Jutri bodo volitve v republiški zbor. V industrijski, obrtni in trgovinski skupini bo izmed 117 kandidatov izvoljenih 45 poslancev, v kmetijski pa 29.

V Kosmetu so bili v Zvezni svet proizvajalcev izvoljeni **Salja Rasin** in **Bajram Ajriz** iz kmetijske skupine ter **Milan Mičković** in inž. **Ceperković** iz industrijske, trgovinske in obrtniške skupine.

Tudi v Kosmetu so bile danes te volitve v republiški in v oblastni zbor proizvajalcev.

RAZPRAVA O EVROPSKI VOJSKI V FRANCOŠKI ZBORNICI

SMERI FRANCOŠKE POLITIKE

Laniel o odnosih z SZ, o Indokini in o Posarju

Pariz, 24. nov. (R). Zunanje-politična debata v francoski poslanski zbornici se je danes popoldne nadaljevala. Ministrski predsednik **Laniel** je obširno poročal o vseh mednarodno-političnih vprašanjih. Izjavil je, da francoska vlada še vedno računa na konferenco s SZ. Francija si bo prizadevala v zvezi s Kitajsko najti način za doseg miru v Indokini. Za ratifikacijo pogodbe o Evropski obrambni skupnosti vztraja Francija pri treh pogojih: pri rešitvi posarskega vprašanja, pri privolitvi v francoske dopolnilne protokole k pogodbi in pri sporazumu z Anglijo o njeni povezavi z obrambno skupnostjo.

Po govoru ministrskega predsednika se je vrstilo 8 govornikov. Spričo kočljivega razprave je bila ta zvečer prekinjena in je imela vlada izredno sejo. Ob 22. se je zbornica debata nadaljevala. Kaže, da bodo še ponekod glasovali o predloženih resolucijah. Posamezne parlamentarne frakcije vztrajajo pri svojih stališčih, izraženih v njih.

Kar se tiče odnošajev s SZ in konferenci štirih zunanjih ministrov, je **Laniel** v svojem govoru izjavil, da se je SZ v povojnih letih že dvakrat približala Zahodu, prvič v zvezi z Berlinom po znamenitem letalskem mostu in drugič v zvezi s Korofo. Zahodne sile so sedaj popustile v vsem mogočem da bi prišlo do konference, ki naj bi uredila nemško vprašanje. Francija ni za razdelitev Nemčije v dva dela, prav tako pa ne bi pristala na neomejeno oborožitev Nemčije. Pogajanja s SZ so zato mogoča.

O Daljnem vzhodu je dejal, da je Francija pripravljena doseči konec vojne v Indokini. Predvsem je pripravljena navesti stike s Kitajsko, da se reši indokitsko vprašanje, bodisi v okviru korejske politične konference ali vzporedno z njo ali pa tudi na posebnih konferenci. Francija ne vztraja pri popolni kapitulaciji nasprotnika. Pripravljena je pogajati se z njim na osnovi njegovih predlogov.

Kar se posarskega vprašanja

Joseph Laniel

Angleška potuha fašističnim demonstrantom v Trstu

Trst, 24. nov. (Tanjug). Pred anglo-ameriškim vojaškim sodiščem se je danes nadaljevala razprava proti 16 fašističnim demonstrantom, ki so sodelovali pri zadnjih krvavih izredih. Danes so bili zaslišani policisti in policijski funkcionarji, ki so aretirali obtolžence ali pa so bili priče dogodkov. Tržaški iredentistični tisk zagotavlja, da so bili fašistični demonstranti »nedolžni« ali v skrajnem primeru le »revoltirani«. Glede na današnje pričevanje policije je računati s tem, da bo sodišče izreklo zelo blago sodbo.

Manifestacije za Južno Tirolsko

Dunaj, 24. nov. (Tanjug). V Innsbrucku so danes nastale velike demonstracije, pri katerih so množice zahtevale, da prizna Italija Južni Tirolski pravico do samoopredelitve. Govorniki so na protestnem zborovanju zahtevali plebiscit, kakor ga Pella ponuja za Tržaško ozemlje, a nanj za Južno Tirolsko noče pristati.

Do demonstracij je prišlo v zvezi z današnjo otvoritvijo novoizvoljenega deželnega zbora, na katerem je prav tako prišlo do manifestacij za Južno Tirolsko. Deželni glavar **Grauss** je na seji deželnega zbora izjavil, da se bo Tirolska do kraja borila za sprejemljivo rešitev južno-tirolskega vprašanja.

Eksplozija v portugalski tovarni streliva

Lizbona, 24. nov. (R). V tovarni streliva v Lizboni je nastala huda eksplozija. Strelinarji ljudi je bilo ubitih, nad 200 ranjenih. V tovarni so izdelovali strelivo za dežele Atlantiskega pakta. V oddelku, kjer je nastala eksplozija, je bilo zaposlenih nad 300 ljudi. Nekaj ljudi je ranilo kamene 100 m daleč od tovarne.

tiče, katerega rešitev je eden izmed pogojev za ratifikacijo pogodbe o Evropski obrambni skupnosti, je dejal, da je treba Posarju dati politično avtonomijo, gospodarsko pa navezati ga na Francijo. Bonnaska vlada bi morala uvrediti, da je le taka rešitev mogoča in bi je zaradi tega ne smela zavlačevati, če ji je sploh od tega, da bo pogodba o Evropski obrambni skupnosti kdaj realizirana.

Pogajanja z Anglijo v zvezi z obrambno skupnostjo ugodno napredujejo. Angleško javno mnenje je vedno bolj za tesno angleško povezavo z obrambo Zahodne Evrope.

Na bermudski konferenci bo francoska vlada zahtevala, da se ZDA in Velika Britanija obvežejo, da bodo vzdrževale svoje oborožene sile v Zahodni Evropi, dokler Francija ne bo docela razvila svoje lastne obrambe.

Poncet pri Adenauerju

Bonn, 24. nov. (R). Kancelar **Adenauer** se je danes spet sestel s francoskim visokim komisarjem **Francoisom Poncetom**. Razpravljala sta o posarskem vprašanju.

Kamelopulos o vojaških razgovorih Balkanskega pakta

Atene, 24. nov. (Tanjug). V poslanski zbornici je danes govoril minister za narodno obrambo **Kamelopulos**. Med drugim se je dotaknil poslednje konference zastopnikov generalnih štabov dežel Balkanskega pakta, ki je bila pred dnevi v Beogradu.

Izjavil je, da je vodja grške vojaške delegacije general **Papanasiadis** v svojem poročilu opozoril na enotnega duha, ki je prišel do izraza pri beograjskih razgovorih. Dosežen je bil pomemben napredek, je dejal minister. V primeru napada bodo dežele Balkanskega pakta skupno nastopile na vsem svojem obrambnem sektorju.

BEG ALBANSKE JADRNIC

Atene, 24. nov. (Reuter). — Albanska jadrnica z nosilnostjo 20 ton je priplula v grško pristanišče **Sidario** na Krfu. Člani njene posadke so zaprosili za azil. Jadrnica je vozila orožje iz albanskega pristanišča **Valone** v albansko pristanišče **Agj Saranta**. Posadka je uspravala kapitana in vojaška albanske vojske, ki sta stržila tovor, in potem prevzela poveljstvo nad ladjo **Krfske** oblasti vso zadevo preiskujejo.

IZ NAŠIH KRAJEV

Na Jesenicah pridno grade stanovanja

Čeprav smo o življenju na Jesenicah že mnogo slišali in brali, je to vse premalo, ako hočemo vsaj bežno izvedeti, kakšne se nam obetajo Jesenice v bližnji prihodnosti.

Letos rastejo na Jesenicah stanovanjski bloki kar eden za drugim. Devet jih je. In tako ponosno stoje, kakor da bi hoteli povedati, glejte, tako se gradi

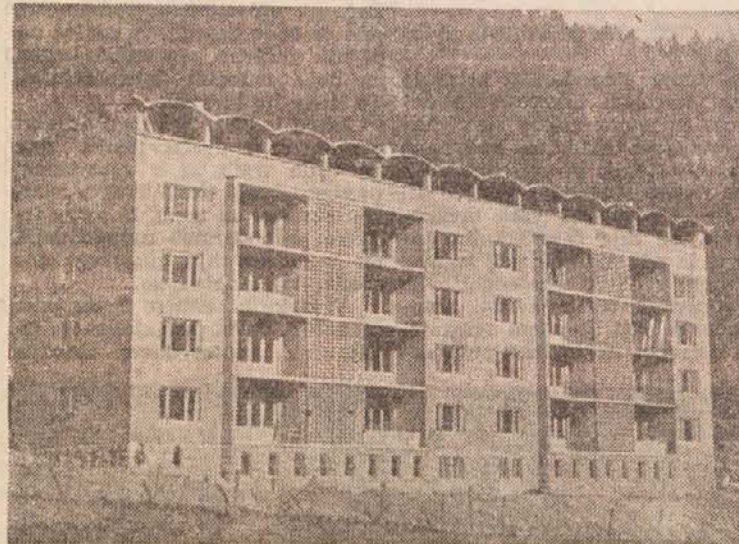
nih stanovanj, morda pa še kaj več, ker nameravajo še graditi.

Nikakor pa ne moremo razumeti, da ne bo pod streho novo poslopje železniške postaje, ki je z ozirom na veliko število potnikov nujno potrebno. Bliža se spet zima in hud mraz in takrat bo na račun železnice izrečena marsikakšna kritika. Vendar pa moramo vedeti, da se omenjeno

derna cesta je gotova do železniških blokov, medtem ko bo do gasilskega doma in do kina »Plavža« v kratkem gotova. Na Jesenicah so uredili tudi ledarno, ki bo zagotovila led našim izvoznikom sadja in drugega pokvarljivega blaga. Zdad smo morali led plačevati s težkimi devizami. Ledarna bo proizvajala led tudi za novo držališče, ki bo v nedeljo odprto. Jeseničani pa niso pozabili tudi na olepševanje mesta in so uredili park na Gospodarski cesti, hkrati pa regulirali odtok vode, ki je v dežju tekla čez cesto. Tako rastejo Jesenice v lepo moderno mesto, za kar se lahko zahvalimo naši socialistični skupnosti, ki skrbi, da bi ljudje čim lepše in udobneje živeli. K.

Napačne podatke o dohodkih so dajali

Anton Sejko in Franjo Lazar, sikarska mojstra iz Maribora, sta v davčni prijavi za leto 1953 pravilno prijavila promet, vendar lažno prikazala za 570 tisoč 200 din več izdatkov, kot sta jih v resnici imela. Da bi to prikripla, sta se v knjigovodstvu poslužila lažnih računov, ki jih jima je izstavil poslovodja podjetja **Tanine Viljem Četek**. Za to sta 6. oktobra: Anton Sejko na 1 leto in 6 mesecev zapora, Franjo Lazar na 10 mesecev, Viljem Četek pa na 8 mesecev. Prometi je hotel utajiti tudi **Viktor Zagar**, lastnik obrtnega obrata za izdelovanje preprog. Utajiti je hotel za približno 2.635.166 din letnega prometa, od tega pa za 394.606 din čistega dohodka. Oboje je bil na 6 mesecev zapora. Pred Okrajnim sodiščem v Mariboru sta se zgovorjajala tudi čevljarji **mojster Franjo Radošević** in **Oskar Bulinger**, ki sta prav tako hotela utajiti davek. Prvi bo plačal 50.000 din kazni, drugi pa je obsojen na 4 mesece zaporne kazni pojno. R. S.

Taki bodo vsi stanovanjski bloki na Jesenicah

boljše življenje našim delovnim ljudem. Pri tem delu sodeluje več podjetij: Gradbeno podjetje **Gorica**, **Primorje**, **Gradis**, **Standard**, **Gradi** in **Gradi**.

Tudi dolgo napovedana mobilna stanovanjska podjetja **Gorica** in **Standard** bodo v letu 1954 gotovih 144 objektov. Na Jesenicah huda stanovanjska stiska.

Podjetje **Gradis** bo dogradilo izmed dveh enega, **Primorje** prav tako, tako da bo letos na Jesenicah pod streho kar šest stanovanjskih blokov. V nekatere se bodo stanovanjski vselili že letos in se že tega močno veseli, saj je na Jesenicah huda stanovanjska stiska.

Tudi dolgo napovedana mo-

Sindikati v tovarni emajlirane posode pomagajo članom tudi v osebnem življenju

Kolektivni Tovarne emajlirane posode v Celju je tekoval v čast volitev v Zvezno in Republiško skupščino. Tekmovanje je pripravila sindikalna podružnica skupaj z upravo. Tekmovali so v disciplini, zvišanju storilnosti, izboljšanju kvalitete, vzdrževanju reda in snage v tovarniških prostorih itd. Prvo mesto si je priboril surovinski oddelak, ki je s pomočjo oblikovalnice, kleparskega oddelka ter izdelovalnice ročajev zaslužen dobil priznanje. Na drugem mestu je bila emajlirnice z vsemi pripadajočimi oddelki. Tretje mesto pa je dosegel radiatorski oddelak.

Poglejmo še malo ostale novice v tovarni. Delavski svet je priredil seminar, ki ga obiskujejo enkrat tedensko sindikalni odborniki. Posebno starejši obiskovalci tečaja dosegajo pohvalne uspehe. Zasluga, da tečajniki dobro napredujejo, pa gre tudi predavateljem. Sindikalna

podružnica je izvedla agitacijo za pridruženje prostovoljnih kvodajalcev. Dosej se jih je prijavilo 140. Sindikalna podružnica tudi nenehno skrbi za svoje člane. Ne zadovoljuje se samo z delom v okviru tovarne, temveč se zanima tudi, kako žive ljudje izven nje. Odborniki podružnice so opravili že več tovariških obiskov in spoznali, da so nekateri člani

Beltinski kmetovalci so izbrali napačno pot

Razstava goveje živine na Občinskem dnevu in volitve odbornikov Zbora proizvajalcev pri OLO v kmetijski skupini sta pokazala, da v Kmetijski zadrugi in Beltincih nekaj ni v redu. Te ga vprašanja se je lotila širša konferenca Socialistične zveze v občini, ki je bila sklicana po volitvah. Na konferenci so ugotovili, da je na volitvah bila izredno slaba udeležba zaradi tega, ker odbor nima prave evidence o članih. Od nekdanjih 500 članov se jih sedaj šteje za člane le še 150. Drugi pa so izstopili, nekateri celo dvignili deleže, a njih odbor kljub temu še vedno vodi v seznamu članov. Za tak nered dolžijo predsednika in tajnika zadruga, ki nista storila nič, da bi uredila evidenco in da bi volitve dobro pripravila. Takšno stanje v zadrugi se je odražalo tudi na razstavi goveje živine ob občinskem dnevu, koso razstavili le dve govedi. Zato so jih s številom razstavljenih glav močno nadkrilile skoraj vse manjše vasi v občini.

Ali je ravnanje članov, ki izstopajo iz zadruga, pravilno? Res

je, da nihče ne mara biti član slabe zadruga. Ampak brez druge bo tudi težko. Kako naj kmetovalci izboljšujejo gospodarjenje na svojih posestvih, če ne bodo povezani v zadrugi? Ali bodo lahko sledili razvoju v sosednjih vaseh, kjer imajo dobre zadruga in so vsi kmetovalci vključeni? In kako bodo brez pomoči zadruga sledili splošnemu razvoju kmetijstva v naši državi? Ali bodo rajši znoztajali?

Noben kmetovalec ne želi zaostajati. Zato se bodo gotovo strinili okrog Socialistične zveze in z njeno pomočjo odpravili nepravilnosti v zadrugi. Te bo treba dobro prerušati in poiskati povzročitelje, vse škodljivce odstraniti in v vodstvo izvoliti poštene ljudi. Ne izstopati iz zadruga zaradi slabosti, ki jih povzročajo čiji nje, če drugače ne bodo preposamezniki, temveč rajši izključevali s škodljivim delovanjem. Ko je Socialistična zveza že ugotovila nekatere slabosti v Kmetijski zadrugi Beltinci, se bo zavzela za odpravo takih razmer. Tako so sklenili na konferenci. —ke.

NA TOLMINSKEM BO LETOS DEVET KMETIJSKO-GOSPODARSKIH ŠOL

V tolminskem okraju bo po dosedanjih pripravah delalo pozimi devet kmetijsko-gospodarskih šol, in sicer: v **Bovcu**, **Kobaridu**, **Brežnicah**, **Tolminu**, **Mostu** na **Soči**, **Cerknem**, **Bukovem**, **Pečinah** in v **Spodnji Idriji**. Te šole bodo obvezno obiskovali letniki 1936, 1937 in 1938. Prostovoljno pa bodo lahko prihajali tudi mladinci in mladinke letnikov 1934 in 1935. Razumljivo, da velja to samo za mladino, ki je zaposlena v kmetijski proizvodnji. Pouk bo trajal kot drugod dve leti po štiri mesece v zimskem času, poleti pa bodo pouk dopolnjevali z obveznimi praktičnimi vajami na ustreznih posestvih. Po končanem pouku bodo obiskovalci dobili spričevalo ter naslov

je, da nihče ne mara biti član slabe zadruga. Ampak brez druge bo tudi težko. Kako naj kmetovalci izboljšujejo gospodarjenje na svojih posestvih, če ne bodo povezani v zadrugi? Ali bodo lahko sledili razvoju v sosednjih vaseh, kjer imajo dobre zadruga in so vsi kmetovalci vključeni? In kako bodo brez pomoči zadruga sledili splošnemu razvoju kmetijstva v naši državi? Ali bodo rajši znoztajali? Noben kmetovalec ne želi zaostajati. Zato se bodo gotovo strinili okrog Socialistične zveze in z njeno pomočjo odpravili nepravilnosti v zadrugi. Te bo treba dobro prerušati in poiskati povzročitelje, vse škodljivce odstraniti in v vodstvo izvoliti poštene ljudi. Ne izstopati iz zadruga zaradi slabosti, ki jih povzročajo čiji nje, če drugače ne bodo preposamezniki, temveč rajši izključevali s škodljivim delovanjem. Ko je Socialistična zveza že ugotovila nekatere slabosti v Kmetijski zadrugi Beltinci, se bo zavzela za odpravo takih razmer. Tako so sklenili na konferenci. —ke.

Zakonca s Ceste na grad št. 2 sta tako hodila v svoje stanovanje

potrebni materialne in moralne pomoči. Prav posebno kričeč primer so našli na Cesti na grad št. 2. Le-tu stanuje delavec iz emajlirnice z ženo, ki je v osmem mestecu nosečnosti. Stanovanje imata v podstrešni sobi. Vanjo sta hodila skozi okno in po navadni lestvi, kot kaže slika. Za zadevo se je zanimala sindikalna podružnica in jo tudi uredila. P. M.

Od vsepoud

ZGORNJA POLSKAVA NA DAN REPUBLIKE Tudi Zgornja Polskava se marljivo pripravlja na Dan republike. V ta namen bodo imeli kulturno prireditev, ki bo v nedeljo popoldne v domači dvorani. Omeniti je treba, da so ob takih priložnostih vedno najbolj delavni pionirji, ki se učijo pod vodstvom domačega učiteljskega kadra sodelujejo tudi moški pevski zbor kulturno-umetniškega društva »Gaja«, medtem ko ostali člani društva pri programih ne prispevajo veliko, kolikor bi od njih pričakovali. Tudi mladina pri nastopih ne sodeluje. V bodoče se bo treba ob tem bolj zamisliti, kajti v Zgornji Polskavi je precej mladine, ki bi se lahko uspešno uveljavljala na vsakem odru. B.

Po dolgem času smo o Dolici dočkali. Da nam je zasvetila električna luč. Pol leta smo se morali svetiti s petrolejkami. Še vedno smo imeli električno napeljavno. Marsikomu se je pripetilo, da je moral, ko bi že bilo treba prižigati luč, teči k sosedu po petrolejo, pa to, za nas tako dragoceno kapljico. Pa kdor čaka, in drugoceno, pravijo in tudi mi smo se razdvošili 18. t. m., ko smo zvečer že lahko delali pri električni luči. Sedaj bo tudi ob zimskih večerih prijetneže in tu in tam bo sosedu stekla k sosedu za skrajke pa urice, da se pomenita o tem in onem.

Zadružni dom o Dolici je pod streho. Glavna dela so že dokončana, vendar še dosti manjka, da bo dom lahko služil namenu, za katerega je določen. Upajo, da se bodo do sredine drugega leta lahko vselili vanj trgovina in pisarna. Seveda bo treba še mnogo dela in mnogo dela, vendar Doličani upajo, da bodo priredili vse težave. Dom bo mnogo pripomogel k napredku tega dela našega mesta, saj bo v njem dvorani, ki bo s svojimi prostori ustrezala zahtevam ljudsko-prosvetnega dela. M. Z.

PRED ZNAMENITO OBLETNICO

Slovo od Etbina Kristana

Zveza borcev se pripravljala na »DAN REPUBLIKE«

Kakor za vse naše večje praznike, tako tudi letos za 29. november pripravljala Zveza borcev odkritje nekaterih spomenikov in spominskih plošč. Livarna Umetniške zadruge v Ljubljani je v zadnjem času zelo zaposlena z izdelvanjem figure bombaša, ki ga je v mavcu izdelal kipar Lojze Lavrič. Ta spomenik bo slovesno odkrit na Dan republike v četrtek na dan 29. novembra. Končana so tudi livarska dela za Sigilinovega strešca, ki ga je ta kipar izdelal na Vrnsko. Prav tako je v teku izdelvanje spomenikov za Cerklno, Zalec in Polje pri Ljubljani. Vendar bosta, kot kaže, od vseh za Dan republike predvidenih spomenikov dočakala odkritje letos 29. novembra le omenjeni spomenik v Trščaj in pa spomenik prekmurskega narodnega heroja Stefana Kovača. Tega bodo slovesno odkrili to nedeljo v Murški Soboti. Na slovesnost je mursko-soboška Zveza borcev povabila tudi najvidnejšega predvojnega političnega delavca v Prekmurju, pisatelja Miška Kranjca, ki bo imel pred odkritim spomenikom govor v spomin na padlega prvoborca Kovača.

Dan republike pa okrajni in občinski odbori ZB ne bodo proslavili le s proslavami in z odkritjem omenjenih spomenikov. V Podpeči pri Preserju so se to leto spomnili 24-tih domačinov, padlih borcev in bodo v spomin na njihove svetle, uporniške vzore na Dan republike opravili skromno žalno svečanost na preurejeni skupni grobnici.

V Tržiču je Zveza borcev v sodelovanju z Delavskim svetom tovarne čevljev za Dan republike predvidela odkritje spominske

plošče na čast enajstim tržičkim delavcem, ki so za to, da bi delavci sami upravljali tovarne, padli v narodnoosvobodilni vojni. Ti delavci-borci so bili med prvimi buditelji delavske zavesti v tržičkem kotu. Spominska plošča z lepim posvetilom je že izdelana in bo odkrita to nedeljo v avli tovarne »Triglava«.

Kot kaže, se je med vsemi slovenskimi organizacijami Zveza borcev na praznovanje letošnje 10. obletnice zasedanja AVNOJ v Jajcu najbolj pripravila slovenjegraška. Ta odbor ZB uživa lep sloves zaradi vzorno urejenega okrajnega Muzeja NO, ki je obenem med najbogatejšimi v Sloveniji. Zgodovinska sekcija v Slovenjem Gradcu, ki jo tako kot muzej NO vodi poštrovatni pro-

fesor Zolnir, se odlikuje po uspešni in hitri pripravi okrajnih razstav po občinah in vaseh. Letošnja razstava narodnoosvobodilne borbe, ki jo bo odprl slovenjegraški muzej 29. novembra, bo prav gotovo edina te vrste v Sloveniji. Z bogatim slikovnim gradivom in drugimi dragocenimi muzealijami iz NOB bo ta razstava prikazala razvoj osvobodilnega gibanja v mislijskem in kozjanskem predelu, kakor tudi delež gornjih Savinjec in Pohorje v slovenski NOB. Ta razstava bo z bogatim dokumentarnim gradivom opozorila na davno željo mislijskih ljudi, da bi bil domačin Vrnun, eden izmed prvih organizatorjev upora v tem delu Štajerske, proglašen za heroja.

N. Z.

Ljubljana, 25. nov. 1953. Bujno, razgibano in plodno življenje se je umirilo v spokojni smrti. Plamen, ki je ključoval razburkanim viharjem časa, plamen, ki je ogreval množice, razsvetljeval temo, je v mirni, svetli zarji dogorel in ugasnil. Smrt Etbina Kristana nas je zbrala prijatelje in dolžnike, odkrila nam ceno in pomen človeka, od katerega smo se za vselej poslovili ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Miha Marinko s člani Izvršnega sveta, univerzitetni profesorji, javni, znanstveni in kulturni delavci, književniki, umetniki, mladina in Kristanovi morja najbližji prijatelji, rudarji iz Trbovelj in Istre so se danes dopoldne ob 11 zbrali ob krsti velikega pokojnika. Godba ljudske milice je zaigrala žalostniko, pevski zbor Slovenske filharmonije pa mu je zapel poslovlilno pesem.

V imenu Izvršnega sveta je na Zalah pred pokojnikovo krsto spregovoril tovariš Ivan Regent. »Ime Etbina Kristana,« je dejal tovariš Regent, »bo ostalo trajno zapisano v zgodovini delavskega socialističnega gibanja, s katerim je bil pokojnik od svoje mladosti pa do svoje smrti najtesneje povezan. Delavskemu socialističnemu gibanju je Etbina Kristan posvetil vse svoje poli-

posredovati znanje, prosveto, kulturne dobrine sploh, da bi ga naredil sposobnega in odpornejšega v boju za svoje pravice, in zavestnega graditelja novega, socialističnega življenja. Na književnem poprišču je Kristan oral ledino socialne misli, da so moči drugi za njim to zoran polje posejati z nesmrtnimi umotvori. Slovenska Moderna s Cantkarjem in Zupančičem na čelu je predvsem po njegovi zaslugi že od vsega začetka našla častno mesto v delavskih kočah in v delavskem okolju sploh.

Vzporedno z zavestjo o potrebi mednarodne solidarnosti je Etbina Kristan polagal tudi temelje ideji bratstva in solidarnosti med jugoslovanskimi narodi. Njegova je bila pobuda za zblizanje in za konference socialističnih strank jugoslovanskih narodov in za federacijo balkanskih narodov.

Med prvo svetovno vojno v nasprotju z jugoslovansko buržoazijo, ki je hotela imeti monarhijo, je Etbina Kristan med Jugoslavi v Ameriki agitiral za politično združitev vseh jugoslovanskih narodov v federativni republiki... Zato pa je pred desetimi leti navdušeno pozdravil sklep, ki je bil sprejet v Jajcu, in pozdravil je osvobodilno borbo in njene nositelje, ki so si zadali za cilj federativ-

matice spregovoril pisatelj Tone Seliškar. »Pred nami,« je dejal tovariš Seliškar, »leži truplo velikega

Tovariš Ivan Regent se poslavlja od pokojnega Etbina Kristana

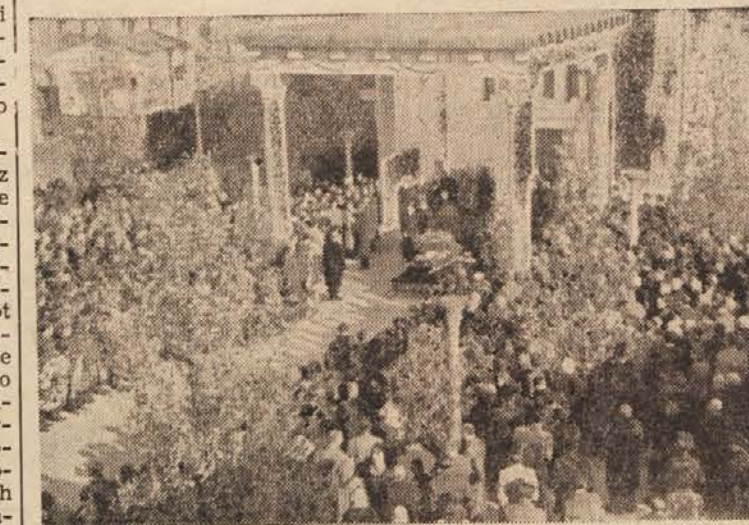
Priprave na štajersko »Okroglico«

Prihodnje leto bo slovesna proslava 10-letnice prihoda XIV. divizije na Štajersko

Na Štajerskem že teko priprave za proslavo znamenitega dogodka pred desetimi leti, ko je tja prišla po legendarni poti 14. divizija. Pobuda za to veliko slovesnost, ki bo imela prav tak pomen kot letošnji praznik primorskih brigad na Okroglicah, so dali Glavni odbor in vsi štajerski okrajni odbori Zveze borcev. Mesto za to pomembno partizansko praznovanje še ni določeno, vendar pa je predvideno, da bo sredi Štajerske, nekje pri Poljčanah ali pa v Savinjski dolini. Nekateri borci se bolj ogrevaajo za drugo varianto, češ da je za to proslavo bolj primerna Savinjska dolina, ker bo njen gornji

del tudi slavil prihodnje leto desetletnico prve osvoboditve. Štajersko partizansko srečanje bo v prvi vrsti posvečeno spominu na prihod 14. divizije, hkrati pa bo tudi spominska manifestacija vseh bivših borcev IV. operativne cone, ki je vprav ob prihodu 14. divizije na Štajersko doživljala svoj razvojni vzpon.

Priprave za štajerski partizanski praznik bodo potekale čez vso zimo. Organizacije ZB so se med drugim lotile zbiranja podatkov o razvoju NOB in obdelave dokumentarnega gradiva, začele pa so tudi označevati važnejše partizanske objekte kot bolnišnice, tehnike, radijske postaje, nižjo oficirsko šolo, odbore OF in KNOO. V zvezi s proslavo nameravajo štajerske organizacije odpreti razstavo v bližini zbornega mesta. V ta namen je slovenjegraški muzej že sprožil obsežno akcijo za reševanje redkih partizanskih muzealij, ki propadajo v neprimernih prostorih, v skrinjah in predalih kmečkih hiš. V zbiranje spominskih predmetov in dokumentarnega gradiva iz NOB sta usmerila svojo dejavnost tudi okrajna odbora ZB v Mariboru in Celju. V Slovenjem Gradcu vodi to akcijo profesor Zolnir, v Mariboru pa Franc Filipič. Del priprav na štajerski partizanski praznik obsegajo obdelave gradiva za življenjepise padlih borcev in žrtev fašizma, pri čemer prednjači Maribor-mesto, kjer so obdelali že nad 60% tega obsežnega spominskega gradiva. Za zbiranje gradiva za krajevne zgodovine NOB in občinske kronike pa so se močno zavzeli borci v mariborskem okoliškem in v celjskem okoliškem okraju. Po vsem tem se lahko pričakuje, da bo prihodnje leto posebno praznično zalozniška dejavnost GO ZB; tam predvidevajo, da bodo prihodnje leto izdali nad 500 spominskih knjig, posvečenih padlim borcem in zgodovini slovenskih občin, mest ter okrajev.

Množica ljudi se je na Zalah še poslednjič poslovila od velikega pokojnika

SPOMENIK ŠTEFANU KOVACU

bodo odkrili ob Dnevu republike v Murški Soboti

Organizacije Zveze borcev NOV v Prekmurju so že dalj časa pripravljale postavitev spomenika največjemu sinu Prekmurja, narodnemu heroju Stefanu Kovaču. Težave jim je povzročalo vprašanje, kako zbrati dovolj sredstev, saj spomenik stane približno 3.000.000 din. Ker člani sami niso mogli prispevati toliko, so se odločili za zbirko prispevkov med prebivalstvom. Ta je bila uspešna. Večji del so prispevali delovni kolektivi podjetij in kmetijske zadruge ter zadruga podjetja iz sklada za prosto razpolaganje, precej pa tudi ostalo prebivalstvo Prekmurja.

Prvi narodni heroj iz Prekmurja Stefan Kovač je začel svojo revolucionarno pot v tovarni Jugoslaviji. S svojimi tovariši je sejal misel odpora proti izkoriščevalcem med prekmurskim kmečkim prebivalstvom. Saj je v Prekmurju živel večina kmečkega prebivalstva, ker večje industrije ni bilo. Njegovo dejavnost je lepo upodobil mladi kipar, rojak Prekmurja Nikolaj Muster v samem kipu, ko ga je prikazal v kmečki obleki, čeprav je bil Kovač študent. Svoje delo je nadaljeval v dobi madžarske okupacije. Vendar mu je to kmalu preprečila zgodnja smrt. Padel je zadet od krogel madžarskih fašistov že jeseni leta 1941.

Odkritje njegovega spomenika bodo združili s proslavo največjega državnega praznika - Dneva republike. Odkrili ga bodo v nedeljo dopoldne. Ob tej priložnosti bo zbralo v Murški Soboti mnogo ljudi iz vseh krajev Prekmurja. Pričakujejo pa tudi goste iz sosednjih okrajev in iz Ljubljane.

—ke.

Zenske bodo na Dan republike obiskale naše borce

Te dni so imele ženske tolmunskega okraja svoje občinske konference, na katerih so se pogovarile o raznih problemih in o bodočem delu ženske organizacije na vasi. Med drugim so sprejele tudi sklep, da bodo zbirale prispevke za nakup daril, ki jih bodo na Dan republike poklonile našim vojakom na položajih, kamor bodo poslale posebno delegacijo. Pomenile so se tudi o letošnji novoletni jelki, na katero so se ponekod že pričeli pripravljati.

Na Hrvaškem bo začelo obratovati nekaj pomembnih objektov

Na Hrvaškem dokončujejo letos dela na nekaterih ključnih objektih. Nekateri izmed njih bodo začeli obratovati na Dan republike. Tako bo 29. novembra začela obratovati težka progna valjarne brežinskih čevl v železarni Sisak. Dan republike bo slovesno proslavil tudi kolektiv hidrocentral »Nikola Tesla«, kjer bo začel obratovati tudi tretji agregat, tako da bo zdaj skupna moč te največje elektrarne na Hrvaškem znašala 88 Mw. Prvi agregat namreč že obratuje od 1952., drugi pa je pričel obratovati letos spomladi. Fred kakimi desetimi dnevi so mladinske delovne brigade na hidrocentrali »Nikola Tesla« proslavila svojo doslej največjo zmago: zaključek del na jeznu Lovrarka, v katerega so ugradili nad 300.000 kubikov betona, kamna in gline.

Mrkonjić grad, novembra To področje Krajine je doživelo pred desetimi leti dva svečana dogodka. Mestece, ki je med vojno devetintridesetkrat prešlo iz rok v roke, je takrat zabeležilo v svojo zgodovino prvo zasedanje bosensko-hercegovaške ljudske skupščine. Nekaj dni pozneje pa so prebivalci tega mesteca sprejeli člani AVNOJ iz Hrvaške in Slovenije, ki so bili prispeli tja, ko so se vračali iz Jajca. O tem zdaj rad pripoveduje Mitar Soldat, ki je doživel te dogodke in sodeloval takrat na obeh zasedanjih, kot predsednik okrajnega narodnoosvobodilnega odbora pa je bil tu tudi domačin.

Ne samo on, marveč tudi mnogi prebivalci mesteca so si dobro zapomnili nešteto dogodkov. Med najbolj radostnimi dnevi pomnijo ljudje zgodovinske dogodke tega kraja, ko so se zbrali tu predstavniki ljudstva iz vse Bosne in Hercegovine in ko so po dvoranici, okrašenih s programi, donele besede o neodvisnosti naše dežele in stoletni težnji ljudstva Bosne in Hercegovine, da bi živelo svobodno, da bi doseglo autonomijo, svoj parlament, svojo oblast v bratstvu in skupnosti jugoslovanskih narodov.

Takrat in zdaj so ljudje pripovedovali in pripovedujejo, kaj vse so doživeli. Mnogi spomni so že obledeli. Toda veliki dogodki so se ljudem globoko vtisnili v spomin. Pred zasedanjem je bil največji dogodek, kar se jih ljudje spominjajo, prva osvoboditev mesteca, ko so vkorakale vanj črnogorske in sandžaške enote skupaj z domačimi partizani. Bilo je avgusta 1942.

Med te svetle spomine pa so se pomešali tudi mnogi mračni in žalostni. Mar smemo in moremo pozabiti ustaško divjanje leta 1941, ko je tu paševal zloglasni Urumović? Koliko sirot je takrat zaplakalo, koliko vdov je ostalo, koliko žalostnih mater...

Drugi žalostni dogodki, ki ga je preživel ta kraj, je vezan na četnike. Tudi četniki so za ustaši, tudi ob pomoči okupatorja, tu pustili, pobijali in pošiljali z »vojvodno« Drenovićem na čelu. Poleg zgodovinskih dogodkov, ki se jih

Prebivalci Vipave se pripravljajo, da bodo čim lepše proslavili 10. obletnico zgodovinskega II. zasedanja AVNOJ. Na predvečer praznika bo v združenem domu svečana akademija, pri kateri bodo sodelovali mladinski pevski zbor nižje gimnazije v Vipavi, člani reškega Narodnega gledališča, folklorna skupina

lične, organizacijske, agitacijske in propagandistične sposobnosti; pa tudi svoj novinarski, pisateljski in pesniški talent. Vse njegovo delo nosi na sebi pečat ljubezni do delavskega razreda, kateremu je hotel tudi s svojim delom na književnem poprišču

no jugoslovansko republiko, v kateri narod Jugoslavije bratsko združenim pospešuje razvoj v socializem, gradijo temelje socializma, za katerega je Etbina Kristan živel in delal...»

Za tovarišem Regentom je v imenu Slovenske izseljeniške

Prebivalci Vipave bodo dostojno proslavili Dan republike

Prebivalci Vipave se pripravljajo, da bodo čim lepše proslavili 10. obletnico zgodovinskega II. zasedanja AVNOJ. Na predvečer praznika bo v združenem domu svečana akademija, pri kateri bodo sodelovali mladinski pevski zbor nižje gimnazije v Vipavi, člani reškega Narodnega gledališča, folklorna skupina

podjetja »5. maj« z Reke in godba garnizije JLA iz Vipave.

Na Dan republike bo imel Občinski ljudski odbor Vipava slavnostno sejo, na kateri bodo stari partizanski borcev pod delili odlikovanja.

Posebno vneto pa se pripravljajo na praznik člani prostovoljnega gasilskega društva, ki so sklenili, da bodo do Dneva republike dogradili 15 m visoki stolp pri gasilskem domu, na sam Dan republike pa razvili društveni prapor. Po razviti prapora bo na trgu mimoohod gasilskih društev iz Vipave, Vrhpolja, Podnanosa, Kanala ob Soči in gasilcev iz tovarne pohišta »Edvard Kardelj« iz Nove Gorice, nakar bodo leti izvedli več kombiniranih vaj. Pri razviti prapora prostovoljnega gasilskega društva v Vipavi, ki sodi med najboljša gasilska društva v gorškem okraju, bo sodelovala tudi gasilska godba iz Vrhpolja pri Vipavi.

Popoldne bodo v Vipavi različne fizkulture prireditve, a zvečer rajanje v združenem domu.

J. O.

PRED ZNAMENITO OBLETNICO

Tudi tu bodo praznovali

Mrkonjić grad, novembra To področje Krajine je doživelo pred desetimi leti dva svečana dogodka. Mestece, ki je med vojno devetintridesetkrat prešlo iz rok v roke, je takrat zabeležilo v svojo zgodovino prvo zasedanje bosensko-hercegovaške ljudske skupščine. Nekaj dni pozneje pa so prebivalci tega mesteca sprejeli člani AVNOJ iz Hrvaške in Slovenije, ki so bili prispeli tja, ko so se vračali iz Jajca. O tem zdaj rad pripoveduje Mitar Soldat, ki je doživel te dogodke in sodeloval takrat na obeh zasedanjih, kot predsednik okrajnega narodnoosvobodilnega odbora pa je bil tu tudi domačin.

Ne samo on, marveč tudi mnogi prebivalci mesteca so si dobro zapomnili nešteto dogodkov. Med najbolj radostnimi dnevi pomnijo ljudje zgodovinske dogodke tega kraja, ko so se zbrali tu predstavniki ljudstva iz vse Bosne in Hercegovine in ko so po dvoranici, okrašenih s programi, donele besede o neodvisnosti naše dežele in stoletni težnji ljudstva Bosne in Hercegovine, da bi živelo svobodno, da bi doseglo autonomijo, svoj parlament, svojo oblast v bratstvu in skupnosti jugoslovanskih narodov.

Takrat in zdaj so ljudje pripovedovali in pripovedujejo, kaj vse so doživeli. Mnogi spomni so že obledeli. Toda veliki dogodki so se ljudem globoko vtisnili v spomin. Pred zasedanjem je bil največji dogodek, kar se jih ljudje spominjajo, prva osvoboditev mesteca, ko so vkorakale vanj črnogorske in sandžaške enote skupaj z domačimi partizani. Bilo je avgusta 1942.

Med te svetle spomine pa so se pomešali tudi mnogi mračni in žalostni. Mar smemo in moremo pozabiti ustaško divjanje leta 1941, ko je tu paševal zloglasni Urumović? Koliko sirot je takrat zaplakalo, koliko vdov je ostalo, koliko žalostnih mater...

Drugi žalostni dogodki, ki ga je preživel ta kraj, je vezan na četnike. Tudi četniki so za ustaši, tudi ob pomoči okupatorja, tu pustili, pobijali in pošiljali z »vojvodno« Drenovićem na čelu. Poleg zgodovinskih dogodkov, ki se jih

spominjajo tudi tisti, ki so bili takrat, pred desetimi leti, še otroci, se ljudje spominjajo tudi tistih žalostnih časov.

Vse mestece in ves kraj se je zdaj zganil. Vsi so prišli za delo, da bi kar najlepše počastili veliki jubilej. Nobene hiše ni, ki se ne bi pripravljala na praznovanje desetletnice, saj pomeni ta zgodovinski dan za uresničitev tega kraja velik napredek. Boj za napredek je zlasti tu zelo težaven. Pred vojno je bil to kraj bede in brezposelnosti, kraj drvarjev in gradbenih delavcev, ki nikoli niso imeli dovolj dela, kraj revnih živinorejcev, ki so morali prodajati sadove svojega dela na pol zastonj, kraj nepismenosti, saj cela vrsta vasi ni imela šol; cele vasi niso imeli nobenega pismenega prebivalca. Pa tudi ni bilo železnice, ne rudnikov, ne velike industrije.

Vzlic temu pa smo tudi pri nas lepo napredovali. To vidi človek že na prvi pogled, ko pride v te kraje. Mnogo je tu zdaj rdečih streh in lepših hišic po vaseh, imamo tudi več stalno odprtih čitalnic, imeli smo šest radioaparatur, zdaj pa smo jih naročili še 12, več ko podvojilo se je število šol, zgradili smo nova šolska poslopja, od sedmih združnih domov smo jih pet že dogradili.

Pri nas ni bogatih kmetov. Nad 80% kmetov mora skrbeti še za postranski zaslužek. Prebivalstvo južnega dela okraja dela v gozdovih, kjer sekajo les za krajevno podjetje »Mahnjača« ter dvoje večjih podjetij »Grmeč« in »Vrbas«. Odprli smo rudnik boksita, strokonjaki pa iščejo še druga rudna bogastva.

Naše mestece se pripravljajo na ponovni sprejem tistih ki so se pred desetimi leti tu posvetovali. Videli bodo marsikaj novega, videli bodo tudi napredek. Mestece je vse prepreženo z novimi poslopji, zgrajenimi tam, kjer so bile pred desetimi leti razvaline. Sledov vojne je ostalo zelo malo. Med drugim nameravamo zgraditi še dom kulture, potem pa dom ljudskega zdravja, vodovod itd.

M. Konjhodžić

no jugoslovansko republiko, v kateri narod Jugoslavije bratsko združenim pospešuje razvoj v socializem, gradijo temelje socializma, za katerega je Etbina Kristan živel in delal...»

Za tovarišem Regentom je v imenu Slovenske izseljeniške

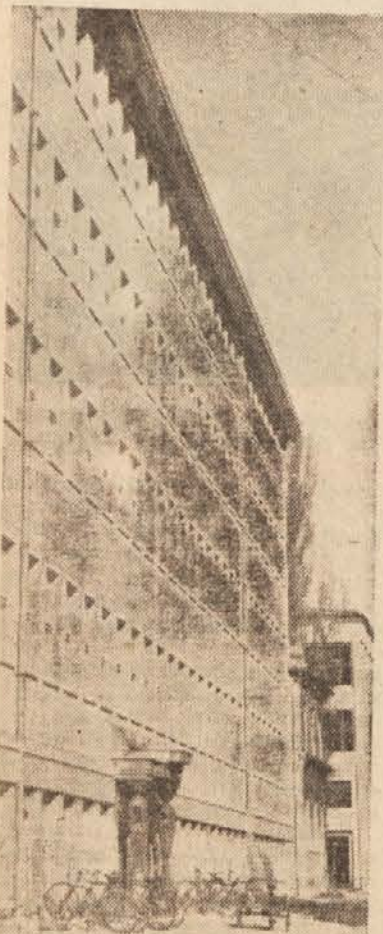
Prebivalci Vipave se pripravljajo, da bodo čim lepše proslavili 10. obletnico zgodovinskega II. zasedanja AVNOJ. Na predvečer praznika bo v združenem domu svečana akademija, pri kateri bodo sodelovali mladinski pevski zbor nižje gimnazije v Vipavi, člani reškega Narodnega gledališča, folklorna skupina

Etbina Kristan na mrtvaškem odru

Kemični inštitut TVŠ v Ljubljani se razvija v pomembno raziskovalno središče

Za inštitut so porabili 76 milijonov dinarjev, ki pa se dobro obrestujejo — Inštitut precej pomaga z raziskovalnimi deli tudi naši industriji

Poslojše Kemičnega inštituta TVŠ

V tabeli, ki prikazuje investicijska sredstva, ki jih je dobila po osvojitvi Tehnična visoka šola v Ljubljani, znaša najvišja postavka 76 milijonov din, katere so porabili za dograditev in ureditev Kemičnega inštituta. Pedagoško in raziskovalno delo se je razmahnilo v novih modernih prostorih, ker pa nobena od teh dveh nalog ne ostaja na mrtvi točki, se že tudi v novem inštitutu otepajo z neprijetno težavo — s pomanjkanjem prostorov. Samo letos je na fakulteti diplomiralo že 54 mladih inženirjev, naval v premajhne predavalnice pa bo še večji odslej, ko je vpis na vse fakultete prost. Vendar, če bi se inštitut bavil le s strogo pedagoškim delom, težave s prostori se ne bi bile tako kritične. Toda dan na dan se pojavlja vprašanje, kje in kako naj bi profesorji, inženirji pa tudi študentje, ki pripravljajo svoja diplomska dela, izkušali najrazličnejše nove izdelke, ki so uspeli v laboratorijih, še v proizvodnem procesu na pol industrijski način.

Odlike nove tkanine — boljše kvaliteta in cenežje surovine

Le pri nekaterih profesorjih smo se na obisku v inštitutu ustavili, da bi zvedeli, kaj imajo prav sedaj v delu, pa je bila beležnica kar mimogrede polna. Plod trudi

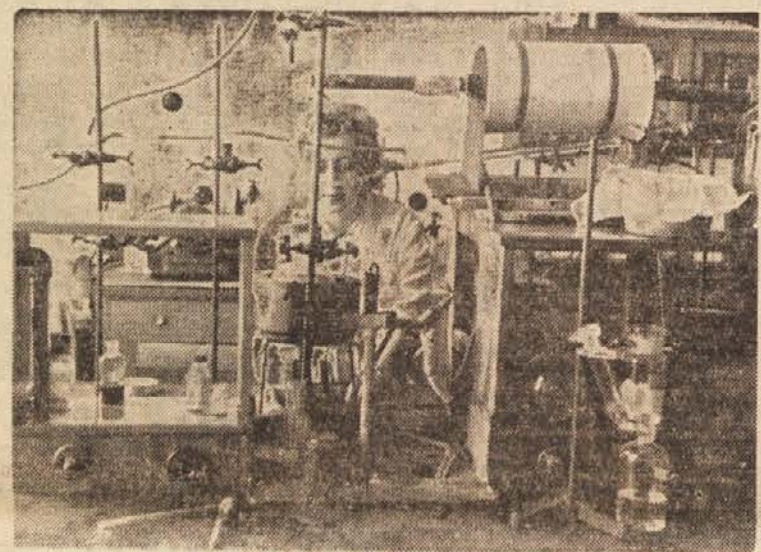
dopolnega dela prof. inž. Kočvarja so tkanine nove vrste, ki se ponajša s kupom odlik. Iz konopljevih odpadkov, ki smo jih doslej zametavali, je z določeno mešanico bombažnih in celulozoidnih prediv dobil nova vlakna. Vzorec blaga so izdelali v tekstilnem inštitutu v Mariboru in ker je analiza zelo ugodna glede kvalitete in cenene proizvodnje, je novosadska tekstilna tovarna »Novator« odkupil patent. Računi so namreč pokazali, da bo tovarna pri šestotonski proizvodnji nove tkanine letno prihranila okrog 200 milijonov dinarjev, če primerjamo s proizvodnjo bombažnih tkanin, ki so povzru vsega še mnogo slabše od novih tkanin.

S proizvodnjo melaninskih lepil bi letno prihranili 300 milijonov din

Gospodarski organi v kočevskem okraju se zelo zanimajo za preiskavo docenta ing. Vizoviška. Bavi se namreč s preizkusi za predelavo melaninskih lepil. Ta naj bi nadomestila pri izkoriščanju lesnih odpadkov in pri izde-

na Kemičnem inštitutu v Ljubljani, referiral o sintezi svinečnega kromata v hidrogenem sistemu, kar se nanaša na proizvodnjo mineralnih barv za firme in olje, se je tovarna »Kromos« še posebno pozanimala za njegove izdelke. Po nadaljnjih raziskavah jim je poslal navodila, na osnovi katerih so lahko z racionalnejšim izkoriščanjem aparature povečali proizvodnjo 5 do 6 krat letno. V tesni povezavi s tem inštitutom pa je tudi podjetje za črpanje nafte v Dolnji Lendavi. Docent ing. Premerl jim je pomagal pri kemičnih poskusih in izdelavi načrtov za nov objekt in nove naprave, s katerimi bodo dobivali letno po več tisoč ton butana in protana.

Ze samo ti uspehi, ki pa seveda še daleč niso edini, ki so jih dosegli pri raziskovalnih delih na Kemičnem inštitutu TVŠ v Ljubljani, saj smo le delno opisali zgolj nekaj uspehov v oddelku za organsko-kemijsko tehnologijo, so opravičljiva osnova za težnjo inštituta, da bi poleg sedanjih prostorov, ki so namenjeni

V enem izmed številnih laboratorijev Kemičnega inštituta

lovanju furnirja dosejanja lepila, ki niso odporna proti vlagi. Koristno bi jih bilo mogoče uporabiti v gradbinstvu, v tekstilni industriji pa bi melaninske smole iz domačih surovin oplemenitila umetno svilo in prediva. Ker je ing. Vizovišek ugotovil, da bi bilo moč proizvodni postopek poenostaviti ter za proizvodnjo ne bi bile potrebne drage investicijske naprave, se v okraju Kočevje, ki ima razvito lesno industrijo pa tudi tekstilno tovarno, zelo vne-majo, da bi začeli s proizvodnjo melaninskega lepila. Računica na hitro je takoj namreč pokazala, da bi že pri tečaju 300 din za en dolar pri šestotonski proizvodnji letno prihranili okrog 300 milijonov din, če bi ta melanin predelovali doma iz domačih surovin.

S pomočjo izdelkov ljubljanskega Kemičnega inštituta je zagrebška tovarna »Kromos« šestkrat povečala proizvodnjo barvil

Po lanskoletnem sestanku kemikov iz vse države v Zagrebu, na katerem je prof. Brkič, ki dela

le za laboratorijske preiskave, dobili v bodoče še investicijska sredstva za prostore in opremo za tehnološke preizkuse.

M. N.

V Ljubljani gradijo tovarno močnih krmil

Tovarna bo pomembna za živinorejo ne le ljubljanske okolice — temveč vse Slovenije

Povprečno dajejo krave v Sloveniji nekaj nad 4 litre na dan in tudi na državnih kmetijskih posestvih mlečnost krav ni mnogo večja in znaša največ 6 litrov, medtem ko dosežejo v sosednji Avstriji nad 14 litrov, na Nizozemskem pa celo 20 do 25 litrov. Gotovo je važna dobra pasemška živina, vendar tudi najboljša krava ne more dati tako veliko mleka, če jo krmimo na običajni način. Visoka mlečnost krav se da doseči le s smotrnim dodajanjem močnih krmil, ki vsebujejo v pravilnem razmerju prebavljive beljakovine in škrobne snovi z dodatkom potrebnih mineralnih krmil. Takšno krmo pa je mogoče pripravljati le v posebnih tovarniških obratih, kakršnih v naši državi žal še nimamo, razen manjšega obrata v Zagrebu, ki pa dela na primitivnem način in v težkih pogojih.

Zato je letos začela Glavna zadruga zveza LRS graditi v Ljubljani prvo moderno tovarno te vrste v naši državi. Na koncu Tovarniške ulice v Mostah se ob zgrajenem industrijskem tiru že dviga betonsko ogrodje velikega tovarniškega objekta, ki bo s svojimi sedmimi nadstropji in vgrajenimi silosi dovršeno prihodnje spomlad. Celotni stroški za gradnjo te tovarne, ki bo dajala na leto v dveh

izmenah 45.000 ton močnih krmil, bodo znašali okrog 500 milijonov din. Za proizvodnjo krmil v obliki krmilne moke ali briketov bo podjetje uporabljalo najrazličnejše odpadke in postranske proizvode naše živilske, mlinске in mesne industrije. Krmil bodo dodajali tudi mineralna krmila (sulfate, kalcijev karbonat) in vitaminske snovi. Vse te beljakovinske, škrobne in mineralne sestavine bodo močna krmila vsebovala v takšnem razmerju, kakršno je potrebno bodisi za izravnavo k običajni krmi ali za visoko mlečnost za druge potrebe živinoreje, pridelave reje in perutninarstva.

Seja novega zbora proizvajalcev

V petek 27. novembra popoldne bo druga seja novoizvoljenega zbora proizvajalcev MLO Ljubljana. Na seji bodo razpravljali in sklepali o potrditvi zaključnih računov nekaterih gospodarskih podjetij ter o določanju stopnje akumulacije za nekatera podjetja na področju Ljubljane.

»EKONOMSKA POLITIKA«

prinaša v svoji današnji številki članke:

- Deset let. Gospodarski ukrepi med narodnoosvobodilno borbo. Temeljna obeležja osnutka predpisov o gospodarskem sistemu FLRJ.
- Iz mnogih dopisov: pripombe in predlogi. Da-li visoka šola za družbene vede? Bombaž v južni Hercegovini. Dve kalkulaciji. Neprepričljiva obrazložitev o potrebi decentralizacije trgovinske mornarice. ZN in nezadostno razvite dežele. Bevan o denacionalizaciji v Veliki Britaniji.

Prav tako objavlja naslednje beležke in komentarje: Pogled na spor Banovič—jugoslovanske železnice; Rešitev: povečanje pridelkov; Pred obratovanjem tovarne kablov v Svetozarevu; Organizacija izvoza; Investicijski sklad v hrani; Inštitut za proučevanje proizvodnosti dela; Ze sedaj; Gradbena zbornica? Drugi kongres ekonomistov Jugoslavije; Projektni biroji pri gradbenih podjetjih; Opozorjamo na takšno pisanje; Epilog pred arbitražo; Novi gospodarski ukrepi; Nemški kapital v Indiji in Pakistanu; Padec cene zlata.

V svojih stalnih rubrikah »Knjige in časopisi« in »Dopisi uredništvu« objavlja razne članke, v rubriki »Iz gospodarske statistike« pa tabelarni pregled indeksa cen na drobno v FLRJ.

Ali smo šli stvari do dna?

V Ljubljani še nismo storili vsega za preskrbo s kvalitetnimi mesnimi izdelki

Poročali smo o nepravilnostih v Tovarni konzerv v Ljubljani in o preskavi proti odgovornim ljudem. Vse to pa so samo odmevi stvari, ki so se že dogajale. Toda, ali so se razmere že toliko izboljšale, da danes ljubljanci lahko kupujejo mesne izdelke, ne da bi bili v strahu, da bodo v salarnah našli stvari, ki ne sodijo vanje, ali pa celo jedli izdelke, ki bi jih zdravju nevarni? Pozitivnega odgovora na to pa skoraj ne bi mogli dati.

Na Centralnem higienskem zavodu, kjer smo povpraševali, kako je s to stvarjo, nam niso mogli povedati ničesar konkretnega. Mesni ljudski odbor je sicer napovedal sestanek, na katerem bi razpravljali o problemih higijene živil v Ljubljani. Vendar do tega sestanka, čeprav je bilo o njem govora že pred tedni, še ni prišlo. Sam Centralni higienski zavod pa

po sedanjih predpisih nima nobenih operativnih nalog. Ob raznih nepravilnostih smo pristojnim operativnim upravnim organom kvečjemu predlagali, da zaprejo kakšen obrat ali pa druge ukrepe... Samo v izrednih primerih, kjer bi bilo zdrave ljudi direktno ogroženo, bi smel Higienski zavod sam ukrepati. Tako je tudi v zadevi kvalitete mesnih izdelkov brez moči.

Ob tem odgovoru se nam vsiljuje misel na pomanjkljivost naše zakonodaje, tičeše se higijene živil. Vsekaror je neizviljeno, da Centralni higienski zavod kot osrednja ustanova, ki naj skrbi za zdravje ljudi, nima nobene moči. Skoraj prav isto velja za Mestno sanitarno inšpekcijo, ki razen nadzorstvene službe nima možnosti podvzeti potrebnih ukrepov. Tudi tu smo povprašali, kako je sedaj s kvaliteto mesnih izdelkov. Tre-

nutno res nimajo nobenih pritožb potrošnikov proti kvaliteti mesnih izdelkov. Toda opozorilo so nas na referat, ki ga pripravljajo zdravniški interne klinike in ki bo prikazal povezavo med povečanim številom izrednih prebivali in potrošnje mesnih izdelkov. Sicer pa so nas na Mestni sanitarni inšpekciji napotili na veterinarja dr. Kolencu, ki opravlja nadzor v Tovarni konzerv. Dr. Kolencu nam je povedal, da zdaj v Tovarni konzerv ni zapazil kakšnih pomanjkljivosti, da so mesni izdelki v redni in da so tudi bakteriološki izvidi ugodni. Omenil je tudi, da se sedanji vodstvom tovarne nima tega pri svojem delu, dokim se je mogoče prej posluževati tudi detektivskih metod. Nimamo nobenega povpraševanja v resničnost njegovih navetih, toda mar niso veterinarji pregledovali izdelke v Tovarni konzerv tudi že prej? Omeniti moramo, da je Mesni ljudski odbor že razpisal konzervnovega direktorja v Tovarni konzerv. Na MLO je bil tudi že sestanek mesni sodniki za prekrške, veterinarski, gospodarski in sanitarni inšpektorji, toda do kakih posebnih sklepov, kot smo obveščeni, na tem sestanku niso prišli. (Sicer pa novinarji nismo bili povabljeni.) Toda ali je to dovolj?

Skoraj bi rekli, da ne. Zato menimo, da v Ljubljani vendarle še nismo storili dovolj za zagotovitev kakovostne kvalitete mesnih izdelkov. Posledično je bil sestanek mesni, veterinarski in sanitarni inšpektorji, toda do kakih posebnih sklepov, kot smo obveščeni, na tem sestanku niso prišli. (Sicer pa novinarji nismo bili povabljeni.) Toda ali je to dovolj?

V pričakovanju jutranje zarje

Ali znate opredeliti železniško postajo? Porečete realistično: To je mesto, od koder ljudje odhajajo, kamor prihajajo ali hodijo mimo. Malone vsak človek bi po svoje opredelil železniško postajo, koder gre vsa k dan na de setlistoše nog z različni številnimi čevljev. To je hiša, kamor prihajajo čez dan vsi družinski sloji, kjer se mude in spuščajo. In v tem času svetilko jomemu se neonskemu naplaju na železniški postaji, ki privlačuje ljudi kakor žarilca veče. Pogledite tistega neznanega umetnika (ponoči smo vsi umetniki), sedečega sredi svetle dvoranice železniške restavracije! Kako je veličasten! Res da ga ima spod kape in zato vzbuja splošno pozornost. Na sebi ima belo srajco

s poskrbljenim zapravljenim in ovratnikom, pod katerim je v obliki lastovke zavezana zmeskana, meluzija podobna samozveznica. Crne, svečane obleke, čez katero si je ogrnil svetlo plašč iz balonske svile, najbrž že več dni ni sikel. Ne zebe ga, ker ga grejejo vinski atomi. Nenadoma dvigne roko, impozantno iztegne kazalec, za ljubljeno se zstrni v sliko na mizi (najbrž blivše ljubice) in govori sam s seboj. Nato z levico ponese k debelim ustnicam čašico maraskina in po polkiru emukne ter zviša glas. Kakšen samogovor! Kakor igralec v vlogi pijanca v »Kolesih teme«, ki jih to sezono ne uprizorjajo več. Njegov samogovor spremljajo pazljivo, zato ker je zanimiv kakor prvo dejanje Borove drame. Fotelj pa postane pijanec dolgozeven kakor ostali dva dejanja »Koles teme«. Mož v svetlem plašču preide na pesem. Najbrž tudi samemu ni več prijeten samogovor. Sprememba je čudovita zadeva. Zato polje, polje... Slabše, sleer kakor naš znani operni pevec, zato pa boljše gestikulira od nekoga ni tog okostenel. Ah, ko bi pevec imel to spontano mimiko, gestikulacijo in rahločutno kretnje... Tudi bi postal ne le prvak opere (kar tudi je v svojih lepim glasom), a tudi izreden igralec! Ljudje bi mu viharne ploščali kakor tistemu dirigentu v baru »Sionas«, ki je čudovito zapel pesem »Jimi« v klasičnem antičnem slogu »vugl vugl« (Nekdo je sleer počepnil da je boljše pevec slagerjev kakor dirigent. Sam se s to oceno laika ali strastnega ljubitelja slagerjev nikakor ne strinjam). Po »Jimiju« zadonel »Bravo, maestro!« — kakor na koncertu. V veliki dvoranici železniški postaji sede okrog te scenalne osebnosti še drugi ljudje in pri dobri kapilici pričakujejo jutranjo zarjo. Precej jih je in veseli so. Sem je prišel tudi natak, ki je končal delo v svojem lokalju. Gotinsko osebe nikdar ne troši denarja v domačem lokalju. Le tega ne vem, kako v tem primeru gleda na višino napitine. Tudi natakar recitira. Oh, ta kapilica! — Navdih, ekstaza, moč metamorfoze spreminja ljudi iz enega poklica

in drugi... v umetnika. In res, čemu ne bi na to restavracijo od dveh po polnoči do štiriht jutraj, do prvih vlakov, ki se z življenjem lokomotiv oglašajo namesto petelinov, napisali »Kulturni dom poznih ure«.

Francoski film o »Zlati čeladi«

Kakor je Jacques Beckerju uspelo ustvariti v »Tonetu in Tončici« (Antoine et Antoinette) ljubezensko zgodbo, polno intimnosti dveh mladih ljudi in dvigniti svoje delo nad povprečno zabavno komedijo, tako mu v »Zlati čeladi« ni uspelo, v ljubezenski zgodbi med Marie in Mando, ustvariti iz melodrame pretresljivo tragedijo. Ustvaril je sicer vrsto pretresljivih prizorov na koncu filma, toda delo samo je le zgodba dveh ljubečih se bitij v apaskega sveta, ki jo tolikokrat srečujemo v mnogih filmih, mestoma pretresljiva, toda ne-

prepričljiva. Kljub mnogim odlikam, ki dvigujejo to delo nad povprečje, ne moremo trditi, da nam je ustvaril Becker toplo, humano zgodbo, polno poezije, kakršna je bila o Tonetu in Tončici.

Mojstrstvo Jacquesa Beckerja se odraža tudi v »Zlati čeladi« in spada ta film, po oblikovni strani, med njegova najboljša dela. Film, ki ga Francozi imenujejo »film o ljubezni in lepi dobi«, je predvsem storija o velikih ljubezni med lepo kurtizano iz apaskega sveta in mladim mizarjem Mando, ki se zaradi ljubezni do »Zla-

tilnosti in ljudi te dobe, zgodba pa ima elemente melodrame iz apaskega sveta, kakršna je Eugene Sueva »Pariška skrivnost«. Res je, da je uspelo Beckerju ustvariti tragedijo dveh bitij, toda nepričljivo, tako, da pusti gledalce hladne in neprizadete.

Posebno vrednost pa daje filmu izredno doživljena igra nastopajočih igralcev: Simone Signoret, Sergea Reggianija in Claudea Dauphina.

Prvi francoski tridimenzionalni film

V enem izmed francoskih filmskih studiov snemajo prvi francoski tridimenzionalni film po sistemu Cinemascope. Režira ga Richard Potier, čigar film »Draga Karolina« je imel pri občinstvu zelo velik uspeh. Po dosedanjih informacijah sodeč je prvi francoski tridimenzionalni film plehka stvar z velikim zunanjim bleskom in dinamiko.

All je to še eno potrdilo, da plastični film prinaša vsebinsko dokadenco sedme umetnosti! — Spomnimo se, da so bili tudi prvi glasbeni filmi naivni in primitivni v primerjavi z razvito in celovito umetnostjo nemega filma. Upajmo, da bo čas potrdil upanje, da bo to, kar bo izgubil film, kakršnega smo bili doslej vajeni gledati, nadomeščeno s prednostmi, ki jih nudi plastični film. Poraja se nova umetnost! AH pa se morda spreminja sedma umetnost, ki je po času nastanka še vedno nova, toda po burnih spremembah, skozi katere je šla, dejansko bogatejša od mnogih starejših umetniških panog.

V vsakem primeru so tudi Francozi svoj prvi plastični film zaupali režiserju, ki je s svojo »Drago Karolino« pokazal, da mu resnost in strojna umetniška presoja nista najizrazitejši lastnosti. Naj bo kakor koli, največji pariški kinematografi to jesen že menjujejo dimenzije svojih ekranov.

Izneveril se je mehiškemu filmu

Pred leti so pisali, da bo mehiški filmski igralec Pedro Armendariz, ki ga poznamo iz filmov »Biser« in »La Malquerida« postal filmski režiser. Toda vedno nezaupni filmski producenti mu niso zaupali režiserskih poslov. Vrnili se je kot igralec v ateljeje, toda ne v mehiške, ampak v francoske in italijanske. Sprejel je ponudbo francoskega režiserja Henryja Decoina, ki mu je zaupal vlogo okrutnega policaja don Blasa v filmu »Ljubimca iz Toleda«. Komaj so

II. ZASEDANJE AVNOJ V FILMU

»Avala-film« je končal snemanje kratkometražnega dokumentarnega filma »29. november 1943«, posvečenega velikemu zgodovinskemu dogodku — II. zasedanju AVNOJ v Jajcu. Zdaž v laboratoriju izdelujejo tonsko kopijo. V desetih dneh bo tudi ta gotova. Film bodo predvajali na dan proslave 10-letnice II. zasedanja AVNOJ, po vsej verjetnosti v Jajcu.

Scenarij za ta kratkometražni dokumentarni film sta napisala Nusret Seferović in Rodoljub Andrić.

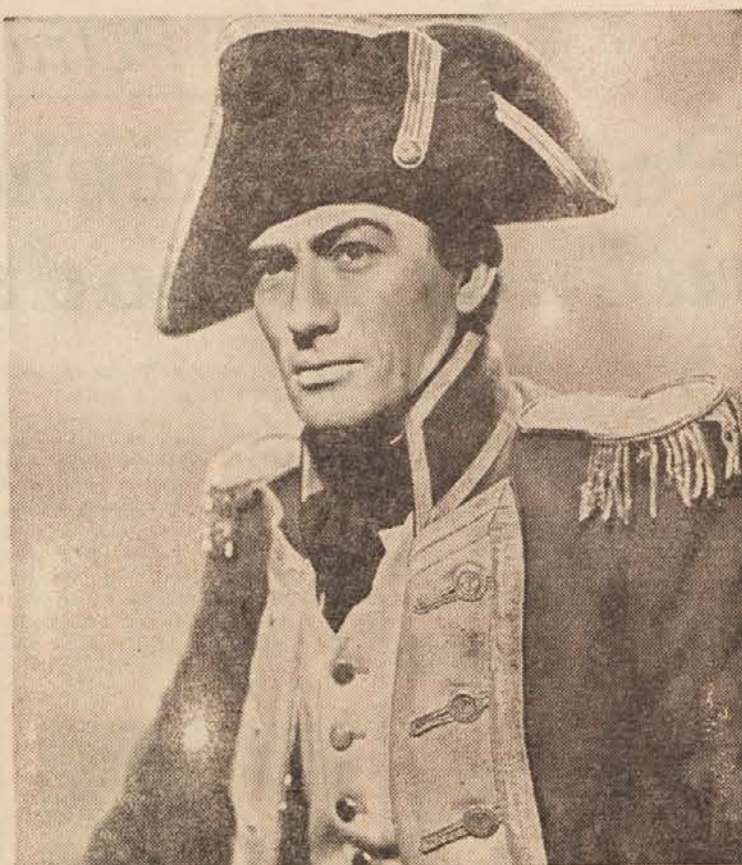
Fotografije in dokumenti, ohranjeni iz teh dni, so edini material, ki se ga je ekipa lahko poslužila za film. Režiser je Mikijeli Čoči, asistent Nikola Rajič, snematelj pa Miodrag Sukijasević.

Film prikazuje Jajce tik pred zasedanjem AVNOJ, priprave, srečanja borcev in samo zasedanje AVNOJ. Vse so skušali točno kronološko prikazati. Referat tov. Tita je ilustriran s fotografijami iz borbe. Prikazano je tudi Titovo slovo z delegati po zasedanju, na koncu pa razglasitev Republike v Beogradu.

Glavno za film sta napisala Nikola Hereigonja in Stjepan Sulek. N.

ITALIJANSKA TVRDKA BO KUPILA »KEKCA«

Italijanska filmska družba »Filmars« iz Rima hoče kupiti naš celo-večerni umetniški film »Kekec«.

Naša nagradna slika

Izpod reflektorjev Triglav-filma

Premiera »Dalmatinske svatbe bo danes, v četrtek v Hannoveru, kamor je v terek odpotovala manjša skupina sodelavcev, med njimi tudi zagrebški ansambel narodnih pesmi, ki bo pri premieri sodeloval v narodnih nošah z narodnimi pesmimi. Premieri v Hannoveru bodo takoj sledile premiere v Hamburgu, Bonn in drugod. Na vseh premierah se bodo, kot je to tamkaj v navadi, pred-

stavili občinstvu vsi važnejši sodelavci, tako naša Selma Karlovac, Američanka Helen Stanley in Vickie Henderson. Ko bodo za ta film izdelani še naši podnaslovi, bo premiera tudi pri nas, toda bržkone ne pred koncem decembra. Sodeč po prvih vestih, ki izvirajo iz nemških strokovnih krogov, je »Dalmatinska svatba« dobro uspeła. Koliko je na tem, bo pač kasneje presodilo naše občinstvo.

Premiera »Vesne« bo 22. decembra, na dan JLA. Te dni so dokončali snemanje glasbe, zvočnih kulis in prav danes, v četrtek, dokončujejo tako imenovano mešanje raznih zvočnih trakov, šumov in dialoga. Obenem se pripravlja ekipa na snemanje nemške glasovne verzije, medtem ko je bila glasba zanjo posneta vzporedno z glasbo za slovensko verzijo. Če se ne bodo pojavile nepredvidene ovire, homo dobili »Vesno« tudi v srbohrvatski sinhronizaciji, kar bi bil pri nas prvi primer. Glasovi o »Vesni« so zelo ugodni.

Današnja nagradna uganke

Je tako lahka, da jo boste mimogrede rešili. Dobro si ogledajte našo nagradno sliko, napišite pravilen odgovor ter nam ga pošljite obem z nagradnim kuponom št. 9 najpozneje do torka, 1. decembra 1953 na naslov: Uredništvo »Ljudske pravice-Borbe«, Ljubljana, Kopitarjeva 6/III. — Filmske uganke. Tri pravilne rešitve bomo nagradili in objavili imena izrečanih v četrtek 3. decembra.

Nagrade znašajo: 1. 700 din; 2. 600 din; 3. 500 din. Naše današnje nagradno vprašanje se glasi: Iz katerega filma je naša nagradna slika in kdo je igralec, ki ga vidite na njej?

REŠITEV FILMSKE UGANKE PREJŠNJEGA TEDNA

Igralec je Stewart Granger. Za nagrado so bili izrečani: 1. Stanko Matjašič, Brežice, Kardeljeva 1 (700 din); 2. Sonja Zorč, osnovna šola Stoperice, p. Majšperk, Ptuj (600 din); 3. Mlutič Pavlovič, Ljubljana, Komenskega 24 (500 din).

Vincente Minelli

Med ustvarjalce filmskih glasbenih komedij in revij pripada prav gotovo eno prvih mest ameriškemu režiserju Vincentu Minelliju.

Minelli je sin Francozinje in Italijana, ki je imel potujoče gledališče s sotorom na srednjem Zapadu. Ko je film grozil potujočim gledališčem in jih končno izrinil, je mladi Minelli našel zaposlitev kot gledališki slikar. Njegov skriti talent ga je vodil v New York in tu je sčasoma postal režiser v Rockefellerjevem revijskem gledališču. Od tu pa sčasoma v Hollywood. Tu ustvarja, če ne upošteva mo vajejske dobe, že 11 let. Za v svojem prvem filmu »Koča v nebesih« (1942) kaže originalen in krepak talent. Minellijev naslednji film »Sto-

ril sem« je bila komedija za Reda Skeltona s posebnimi vloži za Eleanor Powell in Leno Horne. V tem filmu zasledimo prvo zametke surrealizma, kateromu se je moral odreči v prejšnjem filmu. V letu 1944 pa je končno prišel na svoj prvi tir s filmom »Srečaj me v St. Louisu«, z mogoče najboljšim glasbenim filmom, ki je bil kdajkoli narejen. Ustvaril je prvi svet fantazije. Ples Judy Garlandove z majhno Margareto O'Brien, vožnja na sankah, napad snežnih mož, bleščeca fantazija in opereta so prikazane s tolikšno svežino, da se v njih jasno odraža nova smer za glasbene revije bodočnosti. Minelli sam še nikdar do takrat ni imel tolikšnega uspeha z elementom človečnosti kakor v tem filmu. Jasnost in eleganca, s katero Minelli ustvarja, in ki je značilna za njegovo delo, postane zaznavna šele v filmu »Zigfildove norčije« (Broadwayske melodije), katerega smo videli tudi pri nas.

Po tem filmu je napravil še tri glasbene filme: »Jolanda in tat.«, »Pirat« in »Amerikanec v Parizu«, nato ponesrečen film »Madame Bovary« z Jennifer Jones v glavni vlogi in dvojico zabavnih komedij »Oče neveste« in »Očetov greh«.

Veliko presenečenje pa je povzročil Minelli z letos izdelanim filmom »Mesto Iluzije«, v katerem je prav tako kot pred leti Billy Wilder s filmom »Sunset Boulevard« obtožil razmere v Hollywoodu.

Film o Picassu

Med filmi s področju Hkovne umetnosti sta znana dva filma Paula Haesaerta »Od Renoira do Picassa« in »Obisk pri Picassu«, katerima se bu v kratkem pridružil še film znanega italijanskega režiserja umetnostnih filmov Luciana Emmerja o življenju modernega francoskega umetnika Picassa.

Simone Signoret in Serge Reggiani v filmu »Zlata čelada«

Priestleyev »Inšpektor na obisku« v filmu

Mladi angleški režiser Guy Hamilton, dolgoletni asistent Carola Reeda, je pričel pred kratkim s snemanjem tudi nam znane Priestleyeve »Inšpektor na obisku«. Po kvalitetah letos izdelanega Hamiltonovega filma »Intruders« (Vsiljivo), katerega bomo gledali tudi pri nas, lahko pričakujemo kvaliteten film, kar tolikokrat srečujemo v mnogih Priestleyevih delih vsakakor zasluži.

te čelade vrne v apaske sredino in doživi tragičen konec. Doba, v kateri se zgodba dogaja, je pariška »La belle époque« (okoli 1. 1900). To slikovito obdobje, ki ga je čudovito upodobil slikar Renoir, je Becker z izrednim umetniškim čutom in pod vplivom svojega učitelja režiserja Jeana Renoira (spomnimo se njegovega »Izlet«), verno prenesel na filmsko platno. Sam Becker je dejal, da je njegov film »nekaj med slikarjem Renoirom in Eugenom Sueom«; ustvaril je slikovito okolje, idilične prizore v Jo-

Domač film še nadalje potrebuje subvencijo

Sklepi upravnega odbora Združenja filmskih proizvajalcev Jugoslavije

Na štiridnevem sestanku upravnega odbora Združenja filmskih proizvajalcev Jugoslavije, ki je bil od 16. do 19. novembra v Ljubljani, so obravnavali mnoga važna vprašanja domače filmske proizvodnje in nekatera vprašanja domače kinematografije. Po občirni razpravi, podprti z go. spodarskimi pokazatelji, ki govorijo o neizogibnosti nadaljnega subvencioniranja domačega filma, so sklenili, da bo posebna strokovna komisija izdelala elaborat o današnjem položaju domače kinematografije in predloge za njen nadaljnji razvoj, ki jih bodo sporočili najvišjim državnim in političnim organom. Živahno so razpravljali o izkušnjah s prvimi filmi, posnetimi skupno s tujimi proizvajalci, razpravljali pa o stalnišću do takšnih poslov v prihodnje. V zvezi s slabostmi, ki so se ponekod pokazale, je treba nadaljevati s takšnim sodelovanjem zaradi

nespornih koristi, ki jih prinaša (prodor v tujino, finančne koristi, strokovno izobraževanje kadrov itd.). Toda glavna skrb domačih proizvajalcev mora biti še nadalje povečanje obsega in izboljšanje kakovosti domače filmske proizvodnje, tako da bodo filmi v koprodukciji samo dopolnilo glede izkoriščanja tehničnih zmogljivosti, strokovnjakov itd. Glede ostalih vprašanj, kot n. pr. javljanja novih gospodarskih predpisov v kinematografiji, izpopolnjevanja in modernizacije tehnične baze, zlasti za izdelavo barvnih filmov, adrežbe na mednarodnih filmskih festivalih, glede učinkovitejših ukrepov za izvoz domačih filmov, čim tesnejšega sodelovanja s svobodnimi filmskimi delavci in drugimi umetniki itd., so sprejeli primerne sklepe, katerih osnovna naloga je izboljšanje domače filmske proizvodnje.

Pedro Armendariz igra z Alido Valli v filmu »Ljubimca iz Toleda«

Zanimivosti iz filmskega sveta

Trodimenzionalni film o življenju kitolovcev

Po romanu slovitega ameriškega pisatelja Hermana Melvilleja »Beli kit«, ki nam pripoveduje o življenju drznih lovcov na kite, namerava posneti filmska družba Warner Brothers trodimenzionalni film. Čudno je, da se že preje niso odločili za

filmanje tega čudovitega eposa o bojih kitolovcev na čelu s polblaznim kapitanom Ahabom s prastarim skrivnostnim belim kitom. Do ljubljanske premiere (kar seveda ne bo tako kmalu) pa si lahko preberete roman, ki je preveden tudi v slovenščino.

Italijanska parodija na ameriški film Pancho Villa

Pred kratkim je italijanski režiser Giorgio Simonelli dokončal film »Vrnitev Pancha Ville«, ki je, kot pišejo kritike, parodija na predvojni ameriški film »Pancho Villa«, v katerem je prikazano življenje mehiškega revolucionarja. V filmu nastopa poleg Silvane Pampanini znani italijanski komik Renato Rascel, ki ga bomo videli pri nas prvič v Lattudinem filmu »Plašč«.

IZMENJAVA FILMOV S FINSKO IN JAPONSKO

Direktor podjetja »Suomi-film« iz Helsinkija je poslal Združenju filmskih proizvajalcev Jugoslavije sinopsise in fotografije štirih finskih umetniških filmov: »Mart — hčerka platin«, »Valček kresne noči«, »Roža in potopuh« ter »Bela srna«. V prvi polovici prihodnjega leta bo ravnatelj tega podjetja prišel v Jugoslavijo, da bi si ogledal naše filme, ki bi more biti prišli v poštev za izmenjavo.

ni meč, »Zadnji dan«, »Ciganka«, »Rdeči cvet«, »Plavi 9«, »Sinji galob«, »V viharju«, »Stojan Mutikaša«, »Frosina«, »Kekec«, »Jara gospoda« in dokumentarni film »Mrtvo mesto«. Poslali so sinopsise in fotografije vseh teh filmov. Izmed ponudbenih šestih japonskih filmov so sprejeli tri: »Izsiljevalec«, »Zena« in »Boj«, in zahtevali kopije v pogled.

Med snemanjem »Amerikanec v Parizu«: Gene Kelly in Leslie Caron v razgovoru z režiserjem Minellijem

Igralec Renato Rascel v filmu »Plašč« po Gogoljevi povesti

Nagradni kupon številka 9

Tokijski tvrdki »Rampo Čušar« so ponudili v zamenjavo domače filme »Dalč je sonce«, »Nevitna«, »Čudodel-

Škandali Petra Karadjordjevića

Ponarejeni čeki, neporavnani računi in sodne obravnave

Pariški časnik »Samedi soir« je nedavno posredoval svojim bralcem tudi tole »čeno«:

»Plačilni v restavraciji »Ritz« je oni dan predložil Petru Karadjordjeviću račun za kosilo, ki ga je naročil tam zase in za svojo ženo, in pripomnil pri tem: »Vaše veličanstvo naj mi oprosti, toda tudi večerjajni račun še ni poravnani.«

Tedaj se je Peter obrnil k Aleksandri in jo z brezbrzišnim izrazom na obrazu vprašal:

»Koliko denarja ima moj finančni minister?«

Aleksandra je vzela iz ročne torbice dva bankovca po deset tisoč frankov, Peter je oba bankovca vzel, pa je enega položil nazaj v torbico svoje žene rekoč: »Za vaše stroške danes popoldne.« Drugi bankovec pa je spravil v žep. Potlej se je obrnil k plačilnemu: »V redu, torej sem vam dolžan še za današnje kosilo...«

Ta anekdota, ki nam jo je posredoval »Samedi soir«, je ne le resnična, marveč tudi značilna. Peter Karadjordjević je že precej časa strah in trepet natakarcjev v elegantnih pariških restavracijah in nočnih lokalih, pravo strahilo za blagajnike razkošnih hotelov na Azurni obali ter drugih letovišč Francije. Toda francoski natakarcji so, kakor bomo pozneje videli, samo majhne žrtve Petrovega »brezbrzišnega izraza na obrazu«. Pa poglejmo še eno anekdoto, ki se je pripetila nedavno:

Skandal na plesu v Biarritzu

Letos poleti, sredi sezone, je znani španski milijarder in fevdalni gospod markiz Kuevas, ki zapravlja svoje pravičljivo bogastvo med drugim tudi z vzdrževanjem sloveče baletne skupine, priredil v Biarritzu sijajen ples. Stroški zanj so znašali nad 70 milijonov frankov. Ples je priredil v času, ko je bila vsa Francija paralizirana z velikim stavkovnim gibanjem delavcev in uslužbencev. Z njim je hotel opozoriti javnost na bližnje gostovanje svoje baletne skupine v Parizu. Ples je bil seveda za družbeno in denarno aristokracijo zahodne Evrope najpomembnejši dogodek. V Biarritzu so prispele tiste dni največji gizdalini in bogati postopaci Francije, Italije, Španije itd. Seveda je prihajala na ples tudi pariška gospoda, z njo pa kakopak tudi Peter Karadjordjević.

In brez škandala tudi tokrat ni šlo. Ples je bil zasnovan kot razkošna moderna uprizoritev

Zahodu, ki sicer politično in družabno simpatizirajo z njim.

Tako se je to pravzaprav začelo že tistega dne, ko so mu po vojni Angleži obzirno, toda dovolj odkrito namignili, da bi bilo dobro, če bi skupaj s svojo »vlado« in »dvorno pisarno« Veliko Britanijo zapustil. Peter Karadjordjević je zapustil lepi grad v Ascotu blizu Windsora in se preselil v Pariz »Ni več razkošnih avtomobilov,« piše ilustrirana pariška revija »Semaïn di Mondes,« ne osebnih letal, ne gradov, ne

Aleksandra Karadjordjević pred sodnikom za ločitvene tožbe z obvezano roko, na kateri si je prerezala žile.

protokolarnega spremstva, ki je leta 1944 štelo štiri polkovnike, tri tajnike, 28 služabnikov, osebne stražarje in uradnike...

Razne slavine, iz katerih so med vojno obilno tekale apanaže, posojila in razne akontacije (na račun bodočih, povojnih kupcij), so tedaj bolj usihale. Ze sam konec vojne je pokazal, da so bili takšni posli in podobne kupčije preveč tvegane, Bor, Trepča, Majdanpek itd. so se pokazale kot garancija brez kritja in, kar je glavno, — brez slehernih perspektiv.

Primer z vilo v Saint Cloudu

Prvo večje razočaranje po preselitvi v Pariz je bil primer z vilo v Saint Cloudu pri Parizu. Zakaj sta si Peter in njegova »pisarna« izbrala prav Saint Cloud za sedež, ni težko uganiti. To je zelo lep, z godzovi poraščen kraj nad velikim ovinkom Seine, sredi poti med Parizom in Versaillesom.

Toda ta simbolično domotožna poteza Petra Karadjordjevića se je končala dokaj klavrno. Za vilo v Saint Cloudu je plačal 7 milijonov frankov are, plačati pa bi moral še kakih 45 milijonov kupnine. Medtem pa so bili njegovi denarni viri usahnil. Peter nikakor ni mogel spraviti skupaj še toliko denarja, da bi vilo kupil. Kmalu je še sam izginil iz Francije.

Človek — obložen kruhek

Peter je odpotoval v Združene države Amerike. Tam se je po zgledu mnogih emigrantov in emigrantskih vojvod nameraval trajno naseliti. Ne bi mogli reči, da Peter Karadjordjević v Ameriki v nekaterih krogih ni našel zaslonbe. Toda Amerika nima monarhističnih tradicij. Razen tega je to nesentimentalna dežela, dežela pionirjev Divjega zapada, traperjev (severnoameriških lovcev) in »self-mademenov«. A kaj poretoko ljudje, ki se sami prebijajo skozi življenje! Ali iz tega razloga, ali pa zato, ker se je vendarle spomnil Rooseweltovega nasveta, je Peter Karadjordjević res prišel za delo. In pravijo, da je imel pri tem zelo resne namene. Službo je dobil v oddelku za reklamo pri ameriški avtomobilski tvrdki Roy de Groot. Ideja ni bila slaba. Dobrodušni, debeluhasti trgovci iz Minnesote ali Ohia, ki bodo hoteli kupiti avto, bodo pač radi žrtvovali stroške in se pripeljali daleč v New York, da jim bo tako imeniten gospod pohvalil novo linijo, »new look« avtomobila znamke Roy de Groot. Bivši kralj kot človek — obložen kruhek. Very, very good.

Da je Peter res nameraval postati prvi ameriški self-mademan,

to se pravi, da bi si služil vsakdanji kruh, nam kaže še ena podrobnost. Najel je majhno stanovanje v 11. nadstropju v 57. ulici v New Yorku in se tam naselil s svojo ženo in otrokom kot Mr. in Mrs. So and So (to se pravi kot gospod in gospa Ta in Ta.). Žal je bilo tega poskusa z »državljsko idilo« v 11. nadstropju v 57. ulici kaj hitro konec.

Naposled katastrofa...

Dogodke, ki so kmalu sledili, slikovito opisuje znani francoski časnik »Paris-match«.

»Takšno življenje ni moglo dolgo trajati. Peter II., kralj brez kraljevine, si ni mogel dovoliti, da bi živel kot državljan. Kmalu je zapustil tesno stanovanje in napravil princovski »preokret« s tem, da se je preselil v razkošen hotel v New Yorku, kamor je spravil pod streho tudi svojo fantomska vlado, svoje dvorjane, in — kakor nekateri pravijo — svoje ljubljence. Dolgovi so se kopičili, upniki so jeli kazati zobe. Ni več bilo finančnega ministra, da bi uredil ta vprašanja. Peter in Aleksandra sta se morala vrniti v Evropo, kjer so jih čakale enake tegobe. Selila sta se iz enega razkošnega hotela v drugi z razkošnim avtomobilom in šoferjem ter prirejala sijajne sprejeme. Tako sta nadaljevala življenje kot kralj in kraljica, nista pa mogla poravnati kopice računov, ki so prihajali na koncu vsakega meseca od vseh strani.

Naposled, letos januarja, je nastala katastrofa. Ček za 10.000 dolarjev je bil brez kritja. Sodišče je garderobo njegovega veličanstva zaplenilo.

O tem in še o drugih zadevah pa prihodnjič. M. Vitorović

Kako netopir lovi žuželke

Prof. Hardridghe se je v Londonu nad 20 let ukvarjal s proučevanjem raznih vrst živali. Zanimalo ga je zlasti vprašanje, kako netopir lovi žuželke in se ogiblje raznim oviram, čeprav leti v popolni temi. Dolgo ni našel na to vprašanje odgovora, slednjič pa mu je pomagalo naključje. Ugotovil je namreč, da gluhočenci netopirji zadevajo na ovire, popolnoma slep netopir pa se med letanjem ogne vsemu, kar bi mu bilo v napoto.

Prof. Hardridghe je ugotovil, da uporablja netopir nekakšno načelo radarja. Med letanjem se širijo vibracije njegovih glasilk iz koničastega nosu, ko nekakšni valoviti žarki. Ko zadenejo ti valovi na kak predmet, se odbijejo od njega, veliki netopirjevi uhliji pa te valove oziroma vibracije prestrezajo. Po odmevu, ki ga za-

Netopir v ustju Amazonke, ki se hrani tudi z ribami

znajo netopirjevi možgani, lahko netopir spozna vse ovire, pa naj bodo še tako majhne, tudi če gre le za napeto nit. Te vibracije so v znanstvenem svetu že dokazane s poskusi.

Vprašalne pole za morske tokove

Angleški inštitut za oceanografijo je sklenil proučiti morske tokove severnega Atlantika ob pomoči vprašalnih polami. V Atlantski ocean bodo prihodnje pomlad vrli 10.000 za vodo neobčutljivih kuvert z vprašalnimi polami, in sicer med Biskajskim zalivom in nekim krajem na pol pota med Hebridji in Islandijo. Inštitut pro-

si vse, ki bodo našli ta oisma z vprašalnimi polami na obali, da bi vprašalne pole izpolnili in jih poslali v London. Kdor bo to storil, bo dobil primerno nagrado.

Inštitut upa, da bo z vprašalnimi polami zbral važne podatke o premikanju morske vode na površini. Vprašalne pole bodo sestavljene v osmih jezikih. Razen njih bodo v ovitkih frankirane kuverte, v katerih bodo ljudje pošiljali vprašalne pole v London.

MALI LEKSIKON

Vprašanja:

Koliko drv porabimo v naši državi na leto za peko kruha?

Kateri francoski mislec je postal docent na univerzi, ko mu je bilo 16 let?

Kdo je zgradil prvi pontonski most?

Ali so na svetu še zmaraj plemena, urejena na podlagi matriarhata?

Kaj je lot?

Odgovori:

Pri nas se zmeraj pečemo kruh večidel v krušnih pečeh, le malo pa v parnih pekarnah ali električnih pečeh, čeprav je ta način peke znatno cenejši in bolj higieničen. Če vzamemo za povprečje potrošnje kruha na prebivalca 300 gramov dnevno, vidimo, da pojedajo vsi prebivalci naše države na leto 1.800.000.000 kg kruha. V krušni peči porabimo 50 kg drv, da spečemo 100 kg kruha. Za peko kruha porabimo torej na leto kakih 900.000.000 kg ali 90 tisoč vagonov drv. Za naše razmere je to dokaj potratno.

Znani francoski mislec in filozof materialist Gassendi (1592-1655), ki je bil že v zgodnji mladosti zelo izobražen, je dobil katedro retorike na univerzi v Lyonu, ko mu je bilo 16 let. Ze tri leta pozneje pa so mu poudili katedro filozofije v Aixu. Kmalu pa je za profesorski poklic opustil, ker so mu jezuiti prepovedali predavati. Njegova predavanja so bila namreč polna ostrih pastij, naperjenih proti sholastični filozofiji. Ta mladi znanstvenik in filozof, ki je imel med svojimi učenci tudi mnoge sloveče moške, kakor n. pr. Molière, se je potem popolnoma posvetil znanstvenemu delu in filozofiji.

Pred 24. stoletji je na obali Helespontu (sedanjih Dardaneli) množica sužnjev natočila gradbeni les na perzijske vojne ladje blizu obale, stoječe tesno drug poleg druge. Ko je bil ta prvi pontonski most zgrajen, ker so bili iz Azije v Evropo velikaška vojska perzijskega cesarja Kserksa in začela vojni pohod proti Grkom. Ko so zadnji vojščaki prišli bez morske ožine v Evropo, so ladje, polne živih in vojnih potrebščin odplule za vojsko. Mirno lahko rečemo, da je bil to prvi pontonski most v svetovni zgodovini.

V veliki afriški puščavi Sahari se zdaj žive plemena Tuaregov, ki izvirajo od starih Berberov. To so nomadi, ki preživijo vse svoje življenje v iskanju paš za svoje črede. Ta plemena se zdaj žive v matriarhatu, starodavnem družbenem redu, v katerem ima žena oziroma mati glavno besedo in tudi oblast. Po deduje se vse po materi, ne pa po očetu. Moški teh plemen imajo zakrite obraze kakor muslimanske ženske.

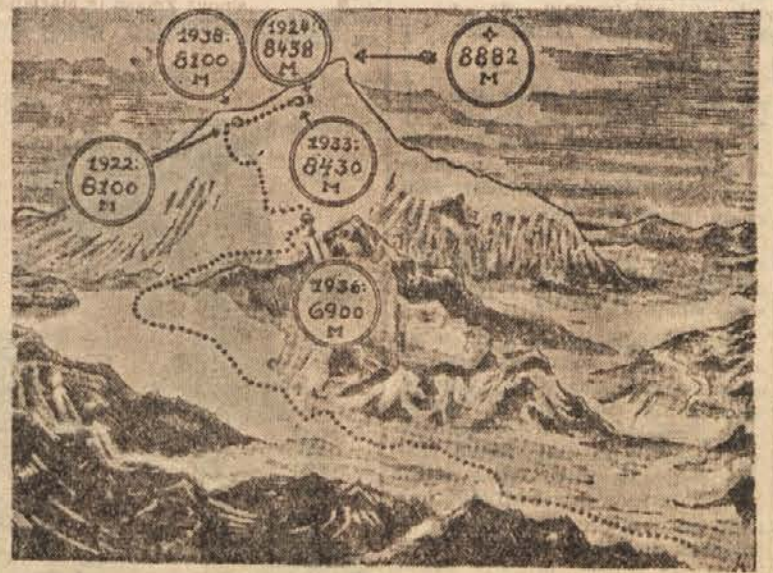
Lot je novejša naprava za merjenje morskih globin. Prijetijo jo na bok ladje, potem pa izpod dna ladje iztreže naboja, da mučilo počti. Pok se prenese na dno morja, od koder se odbije, na morski gladini pa se razvira (ta zelo občutljivi aparat). Globino morja ugotovijo tako, da izmerijo časovno razliko med elektroničnim nabojem in registracijo odmeva v aparatu, torej pot zvočnega vala od naboja do morskega dna in nazaj.

S filmsko kamero na Mount Everest

Premiera filma o zmagoviti angleški odpravi na najvišjo goro sveta v Londonu.

Prve dni novembra so v Londonu v navzočnosti kraljice Elizabete II. prikazovali dokumentarni film »Zmaga nad Mount Everestom«. Na tiskovni konferenci sta snemalca Huntovce odprave Tom Stovard in Georges Lowe pripovedovala, kolikšne težave je bilo treba pri snemanju premagovati in koliko naporov sta morala vložiti v ta edinstveni film našega stoletja.

Tom Stovart je Anglež, star 35 let, visoke, vitke postave. Na tem področju je eden najboljši izkušenih snemalcev. Snemal je že filme v Antarktiki, izkazal pa se je kot izvrsten plezalec tudi v Alpah, Karpatih in na Himalaji. Ko je nedavno ustanovljena angleška filmska družba »Countryman« iskala snemalca za odpravo na Mount Everest, je ležal Stovart v bolnišnici, kjer je bil pravkar premagal hudo tropično bolezen, ki si jo je bil nakopal v Avstraliji. In tako se je že v bolnišnici lotil priprav za najnapornejšo turo svojega življenja. Potreboval je filmsko kamero, ki

Smeri, po katerih so se vzpenjale ekspedicije na Mount Everest

bi vzdržala razliko v temperaturi kakih 100° in katere oje tudi pri -80° ne bi zmrznilo. Stovart je pripovedoval:

»Tako sem se odločil za dve kameri, težki po 10 kg. Obe sem v ledenici večkrat preizkusil. Razen tega sem imel telefoto-leče, s katerimi lahko filmamo na razdaljo do 1600 m. Od mesta Katmandu v Nepalu do vzhodnega Mount Everesta smo prehodili 320 km. Našo prtljago je nosilo 350 nosačev. Moje težave so se začele, ko smo prispeli do večnega snega. Vse kovinske dele svojih filmskih aparatov sem ovil z volnenim blagom, da se v hudem mrazu ne bi prijemali prstov. Pod krznenimi rokavicami sem imel še svilene. Na pot sem odinil pred drugimi člani ekspedicije, postavil sem kamero in snemal tovarišče, ko so šli mimo mene. Potem sem hitel za njimi ves dan, da sem jih dohitel. Filmsko kamero sem ponoči spravil v spalno vrečo. Najbolj me je skrbelo, kako bo z barvnimi posnetki, ker jih nisem mogel sprosti preverjati.«

Drugi snemalec Lowe je učitelj na Novi Zelandiji. »Zdaj sem postal še filmski tehnik,« je rekel. »Med potjo me je Stovart učil, kako je treba ravnati z najmanjšo filmsko kamero, komaj tako veliko, kakor moja pest. Kmalu sem znal samostojno sne-«

POSTENOST

Neki novinar je potožil Bernardu Shawu, kako težko je človeku živeti, če je pošten.

»Človek mora biti pošten,« je dejal Shaw, »ne sme pa se kar naprej pritoževati čez to.«

RAZTRESENOST

V oddelke za najdene stvari neke angleške veletrgovine pride mlada žena, ki ima na sebi samo jopico in spodnje krilo. Brez sleherne zadrege vpraša: »Oprostite, prosim, ali ste morda našli krilo, ki so se ga držali štirje otroci v starosti od treh do sedmih let?«

PRED SODISCEM

»Obtožene, vaša krivda je tem hujska, ker ste velik, močan mož, pa ste pretepli tega šibkega pritlikavca.«

»Gospod sodnik,« se oglasi za govoornik, »nikar ne pozabite, da so pred zakonom vsi ljudje enaki.«

DAVKOPLAČEVALCEV VZDIHLJAJ

Davčni urad ameriške države Louisvillu je dobil nedavno od nekega davkopladevalca, ki je bil dolžan 7 dolarjev in poi, naslednje pismo:

»Mesečnih dohodkov sem imel 400 dolarjev. Nekdo drug je dobil moje mesto, družba za finanstranje mi je vzela avto, banka hišo, žena pohištvo, nekdo drug pa moje ženo. Ostala sta mi samo še zdravje in izobrazba. Zelo bi me veselilo, če bi mi omogočili s tema dvema vrtnama v vašem državnem uradu moj dolg odslužiti.«

ZA DOBRU NOČ

SOCUTJE

Da bi v sinčku zgodaj razvili sočutje, mu pokažejo starši sliko, ki prikazuje krščanske mučence v cirkusu, kjer jih trgajo dioje zveri. Fantek posluša pojasnjevanje, iznenada pa bridko zajoka. Prestrašeni starši ga skušajo potolažiti. Fantek pa se brani, kaže na sliko in ihti:

»Tale ubogi lev pa nima nobenega kristjanala.«

Razgovor v risani besedi (München Illustrierte)

Berite v sobotni številki v rubriki »Vsega po malem za vse« nadaljevanje: »Po strmem pobočju nizdol.«

»Tisoč in ene noči«. Lahko pa si mislimo presenečenje zbrane gospode, ko so morali posredovati inšpektorji varnostne službe. Osupli lahkoživeci so gledali, kako so policijski agenti vrgli iz dvorane razburjeno gizdalino, ki se je dotlejš srdito in grozeče prepiral s Petrom Karadjordjevičem.

Kaj se je bilo zgodilo? Organizatorji plesa so goste brž pomirili, češ da si je »neki neuravnotežen pritepenec vtepel v glavo, da bo tu na plesu politično polemiziral z bivšim jugoslovanskim kraljem«. Nagibi tega javnega škandala, sredi razkošnega vzdušja in razigranosti pa so bili čisto drugačni. Na plesu zbrana gospoda je to takoj zvedela, ker je »neuravnoteženi pritepenec« medtem, ko so ga policijski organi vlekli iz dvorane, se utegnol povedati osuplim gostom prave vzroke svojega prepira s Petrom Karadjordjevičem. V resnici namreč ni šlo za strastnega političnega diskutanta, marveč za obupanega upnika, čigar potrpljenje je bilo že zdavnaj izčrpano. Ples mu je bil dobrodošel, da je lahko spregovoril s svojim dolžnikom.

Slavine, ki »izsuše žep«

Po vsem tem ni čudno, da je duhoviti izrek, ki že zdavnaj kroži med pariško gospodo, že prišel v pregovor: »Najhušji politični nasprotniki Petra Karadjordjevića so njegovi upniki.« Kakor vidimo, ima ta sarkastični izrek dve osti. Prva je naperjena proti Petrovi navadi, da ne poravnava dolgov, da ne zadovolji svojih upnikov, druga, kot glavno želo, pa jasno kaže njegovo politično neznačajnost, in dokazuje, kolikšna je njegova politična in moralna veljava v očeh tistih krogov na

SPORT IN TELESNA VZGOJA

»TEKMA STOLETJA« V WEMBLEYU

MADŽARSKA : ANGLIJA 6:3 (4:2)

Prvi poraz Anglije na otoku

Danes je bila v Londonu na Wembleyem stadionu odigrana mednarodna tekma med angleško in madžarsko reprezentanco. Stadion je bil do zadnjega kotička poln. Računajo, da je bilo gledalcev nekaj nad sto tisoč. Vstopnice so

Madžarski vratar Grosizs na tekmi Avstrija : Madžarska v Pratu

razprodali že pred nekaj meseci, danes pa so jih prodajali na črni borzi tudi po deset funtov (okrog 8500 din). Pred tekmo so bile stavbe 11:8 v prid Madžarske. Toda britanski tek je bil poln zaupanja v svoje moštvo in v zmago. Znanim nogometnim komentatorji so sodili, da angleška reprezentanca ne bo premagana na svojem igrišču niti na tem »dvoboju našega stoletja«.

Madžarska: Grosizs, Buzanszky, Lantos, Bozsik, Lorant, Zaharias, Budai, Kocsis, Hidekutti, Puskas, Szilagyi.

Anglija: Merrick, Ramsay, Eckersley, Wright, Johnston, Dickenson, Matthews, Taylor, Mortensen, Sewell, Robb.

Streli: Hidekutti v 1. (1:0), Sewell v 15. (1:1), Hidekutti v 20. (2:1), Puskas v 24. (3:1), Bozsik v 27. (4:1), Mortensen v 40. (4:2), Bozsik v 52. (5:2), Hidekutti v 54. (6:2), Ramsey v 56. minuti iz 11 m (6:3).

Sodil je nizozemski sodnik Horn. Potek tekme je prenašalo kakih deset radijskih postaj, drugi polčas pa tudi televizijske postaje.

Včeraj se je pripetilo tisto, česar Angleži niso doživeli, odkar igrajo nogomet - Ekshibicija Madžarov

VISOKA ZMAGA MADŽAROV

Na Wembleyju se je danes pripetilo tisto, česar Angleži niso doživeli, odkar igrajo nogomet. Angleška nogometna reprezentanca, ki je bila doslej na svojem igrišču neporažena, je izgubila s 6:3 (4:2). Madžarska, ki je v zadnjih treh letih zmagala na vseh petindvajsetih tekmah, ki jih je igrala, je dosegla danes tudi 26. zmago zapovrstjo in hkrati prvo zmago za nogomet evropske celine v igri z Angleži na njihovem otoku.

To je bilo ne samo uspešno povračilo za poraz, ki so ga Madžari doživeli zadnjič na istem igrišču (1936. l. z 2:0), marveč tudi afirmacija moči evropskega nogometa v primeri z nogometom na otoku.

Tisto, kar se ni posrečilo mednarodni reprezentanci FIFA, se je posrečilo enoviti madžarski reprezentanci. Poraz Angležev je visok, vendar ni v nasprotju z igrjo, ki je bila pokazana. Čestje so bili vsestransko boljši in niti za hip ni bila njihova zmaga postavljena na kocko.

MADŽARSKA VODI V PRVI MINUTI

Današnja tekma se je začela nepričakovano. Komaj so Madžari krenili središča, že so izkoristili Eckersleyev napako in Hidekutti je s 15 m iz ogla kazenskega prostora z ostrim strelom dosegel prvi gol za Madžarsko. Ze ta gol je dal Madžari pobudo in v prihodnjih 15 minutah so domačini imeli polne roke dela, da bi se ubranili napadov madžarske reprezentance.

Toda čeprav so bili Madžari v premoči, se je Angležem posrečilo, da so izenačili. Johnston je dal lep predžokek Sewellu, ki je bil prost in leta je v okrog 20 metrov neubranljivo streljal v vrata.

Čestje je nadalje napadalo. V 20. minuti je srednji napadalec Madžarske iz neposredne bližine dosegel drugi gol. V tem času so gosti najnevarneje napadali. Koj zatem je Puskas prejel Johnstona in zvišal na 3:1. Tri minute kasneje pa je Bozsik dosegel tretji gol s strelom z okrog 30 metrov. Ta čas so Madžari prikazali pravo ekshibicijo, ki so ji bili Angleži s hudimi napori kos. Sele okrog 35. min. so se domačini otresli pritiska. Mortensen je izbral napako, ki jo je napravil Buzanszky in zmanjšal rezultat na 4:2.

DRUGI POLČAS: 2:1 ZA MADŽARSKO

Drugi polčas so Angleži začeli v zelo ostrem tempu, trudeč se, da bi zmanjšali prednost dveh golov, ki so jo imeli Madžari. Prvi je streljal Mortensen, za njim pa Wright. Toda oba strela je Grosizs odvrnil.

Sodil je nizozemski sodnik Horn.

Potek tekme je prenašalo kakih deset radijskih postaj, drugi polčas pa tudi televizijske postaje.

Madžarski vratar Grosizs na tekmi Avstrija : Madžarska v Pratu

razprodali že pred nekaj meseci, danes pa so jih prodajali na črni borzi tudi po deset funtov (okrog 8500 din). Pred tekmo so bile stavbe 11:8 v prid Madžarske. Toda britanski tek je bil poln zaupanja v svoje moštvo in v zmago. Znanim nogometnim komentatorji so sodili, da angleška reprezentanca ne bo premagana na svojem igrišču niti na tem »dvoboju našega stoletja«.

Madžarska: Grosizs, Buzanszky, Lantos, Bozsik, Lorant, Zaharias, Budai, Kocsis, Hidekutti, Puskas, Szilagyi.

Anglija: Merrick, Ramsay, Eckersley, Wright, Johnston, Dickenson, Matthews, Taylor, Mortensen, Sewell, Robb.

Streli: Hidekutti v 1. (1:0), Sewell v 15. (1:1), Hidekutti v 20. (2:1), Puskas v 24. (3:1), Bozsik v 27. (4:1), Mortensen v 40. (4:2), Bozsik v 52. (5:2), Hidekutti v 54. (6:2), Ramsey v 56. minuti iz 11 m (6:3).

Sodil je nizozemski sodnik Horn. Potek tekme je prenašalo kakih deset radijskih postaj, drugi polčas pa tudi televizijske postaje.

Madžarski vratar Grosizs na tekmi Avstrija : Madžarska v Pratu

razprodali že pred nekaj meseci, danes pa so jih prodajali na črni borzi tudi po deset funtov (okrog 8500 din). Pred tekmo so bile stavbe 11:8 v prid Madžarske. Toda britanski tek je bil poln zaupanja v svoje moštvo in v zmago. Znanim nogometnim komentatorji so sodili, da angleška reprezentanca ne bo premagana na svojem igrišču niti na tem »dvoboju našega stoletja«.

Madžarska: Grosizs, Buzanszky, Lantos, Bozsik, Lorant, Zaharias, Budai, Kocsis, Hidekutti, Puskas, Szilagyi.

Anglija: Merrick, Ramsay, Eckersley, Wright, Johnston, Dickenson, Matthews, Taylor, Mortensen, Sewell, Robb.

Streli: Hidekutti v 1. (1:0), Sewell v 15. (1:1), Hidekutti v 20. (2:1), Puskas v 24. (3:1), Bozsik v 27. (4:1), Mortensen v 40. (4:2), Bozsik v 52. (5:2), Hidekutti v 54. (6:2), Ramsey v 56. minuti iz 11 m (6:3).

Sodil je nizozemski sodnik Horn. Potek tekme je prenašalo kakih deset radijskih postaj, drugi polčas pa tudi televizijske postaje.

Madžarski vratar Grosizs na tekmi Avstrija : Madžarska v Pratu

razprodali že pred nekaj meseci, danes pa so jih prodajali na črni borzi tudi po deset funtov (okrog 8500 din). Pred tekmo so bile stavbe 11:8 v prid Madžarske. Toda britanski tek je bil poln zaupanja v svoje moštvo in v zmago. Znanim nogometnim komentatorji so sodili, da angleška reprezentanca ne bo premagana na svojem igrišču niti na tem »dvoboju našega stoletja«.

Madžarska: Grosizs, Buzanszky, Lantos, Bozsik, Lorant, Zaharias, Budai, Kocsis, Hidekutti, Puskas, Szilagyi.

Anglija: Merrick, Ramsay, Eckersley, Wright, Johnston, Dickenson, Matthews, Taylor, Mortensen, Sewell, Robb.

Streli: Hidekutti v 1. (1:0), Sewell v 15. (1:1), Hidekutti v 20. (2:1), Puskas v 24. (3:1), Bozsik v 27. (4:1), Mortensen v 40. (4:2), Bozsik v 52. (5:2), Hidekutti v 54. (6:2), Ramsey v 56. minuti iz 11 m (6:3).

Sodil je nizozemski sodnik Horn. Potek tekme je prenašalo kakih deset radijskih postaj, drugi polčas pa tudi televizijske postaje.

Madžarski vratar Grosizs na tekmi Avstrija : Madžarska v Pratu

razprodali že pred nekaj meseci, danes pa so jih prodajali na črni borzi tudi po deset funtov (okrog 8500 din). Pred tekmo so bile stavbe 11:8 v prid Madžarske. Toda britanski tek je bil poln zaupanja v svoje moštvo in v zmago. Znanim nogometnim komentatorji so sodili, da angleška reprezentanca ne bo premagana na svojem igrišču niti na tem »dvoboju našega stoletja«.

Madžarska: Grosizs, Buzanszky, Lantos, Bozsik, Lorant, Zaharias, Budai, Kocsis, Hidekutti, Puskas, Szilagyi.

Anglija: Merrick, Ramsay, Eckersley, Wright, Johnston, Dickenson, Matthews, Taylor, Mortensen, Sewell, Robb.

Streli: Hidekutti v 1. (1:0), Sewell v 15. (1:1), Hidekutti v 20. (2:1), Puskas v 24. (3:1), Bozsik v 27. (4:1), Mortensen v 40. (4:2), Bozsik v 52. (5:2), Hidekutti v 54. (6:2), Ramsey v 56. minuti iz 11 m (6:3).

Sodil je nizozemski sodnik Horn. Potek tekme je prenašalo kakih deset radijskih postaj, drugi polčas pa tudi televizijske postaje.

Madžarski vratar Grosizs na tekmi Avstrija : Madžarska v Pratu

razprodali že pred nekaj meseci, danes pa so jih prodajali na črni borzi tudi po deset funtov (okrog 8500 din). Pred tekmo so bile stavbe 11:8 v prid Madžarske. Toda britanski tek je bil poln zaupanja v svoje moštvo in v zmago. Znanim nogometnim komentatorji so sodili, da angleška reprezentanca ne bo premagana na svojem igrišču niti na tem »dvoboju našega stoletja«.

Madžarska: Grosizs, Buzanszky, Lantos, Bozsik, Lorant, Zaharias, Budai, Kocsis, Hidekutti, Puskas, Szilagyi.

Anglija: Merrick, Ramsay, Eckersley, Wright, Johnston, Dickenson, Matthews, Taylor, Mortensen, Sewell, Robb.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Vremenska napoved

Stanje 25. novembra ob 7. uri: Med področji visokega zračnega pritiska nad Azori in jugozahodno Rusijo se gradi most visokega zračnega pritiska, tako da nas frontalne mase, ki so nad Atlantikom zaenkrat še ne bodo zajele.

V jugovzhodni Jugoslaviji je bilo danes dopolnje ob 10. uri pretežno oblačno vreme z rahlim sneženjem v višjih predelih. Temperature so bile v mejah od -2 do +1 stop. C. V Primorju burja ob 4 do 9 stop. C. V Primorju je bila burja.

Napoved za četrtek, 26. novembra: Suho, pretežno jasno vreme. Prevaloval bo zmeren vzhodnik, v Primorju burja. Temperatura ponoči do -8 stop. C. podnevi do +6 stop. C. V Primorju do 9 stop. C. podnevi do 9 stop. C.

Nadaljnji izgledi do ponedeljka 30. t. m. Suho vreme, sprva precej hladno, nato postopno otopilev. Po kotlinah bo polagoma nastopila v nočnem in jutranjem času megla.

Umrlj so v Ljubljani

Puzić Mehmed, kmets. Pogreb bo danes, 26. t. m. ob 15.30 na Zalah. Borušić Franc, otrok. Pogreb bo danes ob 18. uri na Zalah.

Vsem prijateljem in znanecm sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubi mož in očka

VIKTOR ČERMELJ učitelj in zborovodja na Proseku pri Trstu

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v Ljubljani v petek ob 15.30 z Zal iz Nikolajevce mrliske vežice na pokopališče. Zalujoci: žena Rezka, sinova Zmago in Marjan ter hčerka Majdica.

Tragično nas je zapustil v 39. letu starosti naš ljubljani sin, mož in oče

GUSTL NOVAK

Pogreb dragoga pokojnika bo v petek ob 15.30 v Mojstrani. Zalujoca družina Novakov iz Medvod in žena z otrokoma.

Kolektiv in sindikalna podružnica Trgovskega podjetja, Jesenice na Gor., sporočata žalostno vest, da je umrl vzorni tovariš

AVGUST NOVAK poslovođa

Na zadnji poti ga bomo spremili v petek popoldne na pokopališče na Dovje pri Mojstrani. Sindikalna podružnica in Trgovsko podjetje Jesenice ga traja.

DANES IN JUTRI

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.

Strokovni izpiti za gradbeno službo. Izpitna komisija za gradbeno službo pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS poziva kandidate za strokovni izpit, da dostavijo prijave za spomladanski izpitni termin pred svojega osebnega organa do 13. decembra t. l. Prijave morajo vsebovati podatke po 12. členu pravilnika o pripravniški službi in strokovnih izpiti za uslužbence gradbene stroke (Uradni list FRLJ, številka 19/1951). Izpiti se opravljajo po določbah citiranega pravilnika in po programih, ki so že objavljeni za posamezne nazive (Program za polaganje strokovnega izpita v gradbeni stroki, objavljen v Službenem vestniku Saveza za gradbenarstvo i gradjevinsko industrijo vlade FNRJ, št. 3/1951). V programu je treba vključiti tudi nove predpise s področja gradnje in temeljno gospodarsko ter državno-pravno ureitev kakor tudi nove predpise o delovnem razmerju. Kandidati, ki so bodo prijaviteli za izpit, bodo prejeli pisne naloge do 1. februarja 1954 in jih morajo izdelane vrniti izpitni komisiji do naslednjih rokov: nižji gradbeni tehnik do dne 5. marca 1954, višji gradbeni tehnik do dne 5. aprila 1954, nižji gradbeni inženir do dne 5. maja 1954. Po pozitivni oceni pismenih del bodo kandidati pozvani na ustni izpit v istem mesecu, v katerem so naloge oddane.</

CESTITAMO VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM SVOJIH DOBAVLJALCEV IN ODJEMALCEV K DRŽAVNEMU PRAZNIKU — 29. NOVEMBRU!

Delovni kolektiv

TOVARNE DUŠIKA RUŠE

Naše geslo je: zboljšati kakovost proizvodov in določiti kakovosti ustrezno ceno proizvodov, ki naj se s povečano proizvodnjo čimbolj znižuje

R 161

NAJLEPSI DAR IN CESTITKE ZA DAN REPUBLIKE JE

KOLEKTIV RUDNIKA LIGNITA VELENJE

izrazil v naporih rudarjev za zvišanje proizvodnje premoga
NAS PREMOG VSEH ASORTIMANOV USTREZA ZAHTEVAM INDUSTRIJE IN SIROKE POTROŠNJE, KER JE KVALITETEN IN POCENI — SOLIDNOST JE NAŠE VODILNO GESLO!

Rudnik Velenje R 46

Ob 10. obletnici zgodovinskih sklepov AVNOJ-a čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu naše domovine z željo, da bi naše skupno delo v prihodnje rodilo prav takšne sadove za srečno, socialistično prihodnost delovnih ljudi.

Kolektiv

Hmezd

ZADRUŽNO TRGOVSKO PODJETJE ZA IZVOZ HMELJA

Žalec

R 49

OB OBLETNICI ROJSTVA NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE

29. novembra

praznujemo 10. obletnico ustanovitve nove Jugoslavije ter ob teh svečanih trenutkih izjavljamo, da stojimo čvrsto v prvih vrstah borbe za nadaljnji pravilni in uspešni razvoj naše ljudske revolucije, za socializem! Čestitamo ljudstvu za njegove delovne zmage!

OBČINSKI ODBOR SZDL MESTNE OBČINE *Slovenska Bistrica*

M 141

Jodustelja lesnih proizvodov

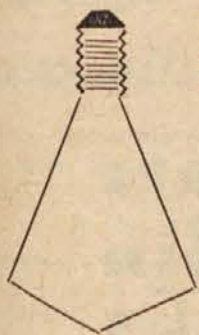
Maribor

Parizanska c. 15

PRIPOROČA SVOJE IZDELKE: SOBNO IN KUHINJSKO POHIŠTVO, STAVBNO MIZARSTVO. — OPREMLJA DOMOVE IN HOTELE. — VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU CESTITAMO K DNEVU REPUBLIKE!

M 128

Elektro-Celje celje

VRŠI NABAVO, PRENOS IN DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE. GRADI VODE VISOKE IN NIZKE NAPONI IN VSE DRUGE NAPRAVE ZA REDNO DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE. — SVOJIM ODJEMALCEM ELEKTRIČNE ENERGIJE CESTITAMO K 10. OBLETNICI USTANOVITVE REPUBLIKE!

R 145

Tovarne lesovine in lepenke Podvelka

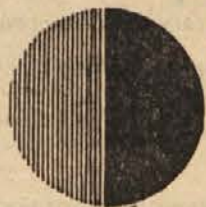
Proizvajamo mokro lesovino in lepenko. Borimo se za izboljšanje kakovosti proizvodov in znižanje cen z boljšo in povečano proizvodnjo. — Čestitamo delovnim ljudem Jugoslavije k prazniku Republike!

R 164

Tovarna umetnih brusov Maribor

Tržaška cesta 60, Telefon 20-58, Brzljavn naslov: Swaty, Poslovalnica: Beograd, Prizrenska ulica 1, telefon 24-511

Proizvaja umetne bruse

znamke

z zaščitnim znakom

RAPID
DIAMOND
ALUMIN

za vse panoge industrije, obrti, kmetijstvo, gozdarstvo in široko potrošnjo Čestitamo k Dnevu republike 29. novembra!

M 147

Tekstilna tovarna • Jueks • Žalec

čestita vsem državljanom k prazniku REPUBLIKE in priporoča svoje izdelke:

JUTINE IN KONOPNE EMBALAŽNE TKANINE, RAZNA TEHNIČNA PLATNA, IMPREGNIRANA PLATNA ZA DEŽNE PLAGICE, PONJAVE IN SOTORE, PLATNA ZA DELOVNE OBLEKE V RAZNIH BARVAH, KONFEKCIJSKE PROIZVODE: VREČE, SLAMARICE, VZGLAVNIKE IN PONJAVE RAZNIH VELIKOSTI

R 45

„ŽELEZNINA“

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO IN TEHNIČNIM MATERIALOM

Maribor, Parizanska c. 34

sporoča svojim cenj strankam, da ima v zalogi lepo izbiro kovinsko-tehničnega blaga ter se priporoča za naročila. — Ob prazniku ustanovitve nove Jugoslavije želimo vsem delovnim kolektivom mnogo uspeha pri graditvi naše socialistične domovine!

M 129

K Prazniku 29. novembra 1953 čestita delovni kolektiv
Tovarne klobukov in slamnikov **UNIVERSALE**
DOMŽALE
*Izdelujemo vse vrste
klobukov in slamnikov*

R 33

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

nudi kakovostni premog po najnižjih cenah

*K Dnevu republike, 29. novembru
čestita vsem delovnim ljudem!*

R 143

TRGOVSKO PODJETJE VINO-Idrija

nudi svojim potrošnikom prvovrstna vlpavska, briška, Istrska in primorska vina po najugodnejših cenah — kakor tudi ostale alkoholne in brezalkoholne pijače. Zaloga piva • Delovni kolektiv čestita vsem odjemalcem k Prazniku republike!

R 82

KAMNOSEŠKO PODJETJE NARAVNI KAMEN

LJUBLJANA • Kolodvorska ul. 32
Telefon 20-210 -- Št. tek. rač. pri Nar. banki 604-T-321

Predelujemo vse vrste marmorja in granita za oblogo sten, stopnic in tlakov ter vršimo oblaganje, izdelujemo vsa graverska, kiparska in ostala arhitektonska dela v marmorju.

Za cenjena naročila se priporočamo.

K Prazniku republike čestitamo vsem delovnim kolektivom širom po Jugoslaviji in vsem svojim odjemalcem!

R 140

PEKARNA CENTER, LJUBLJANA, RIMSKA 2

nudi svojim odjemalcem dnevno svež kruh, pecivo, prvovrsten prepečenec in odlične preste.

Čestita k Prazniku 29. novembru vsem odjemalcem, dobaviteljem in ostalim kolektivom.

R 40

Trgovsko podjetje

»TABOR« GROSUPLJE

z vsemi svojimi poslovalnicami

nudi svojim potrošnikom raznovrstno blago po konkurenčnih cenah. Obenem jim iskreno čestita k „DNEVU REPUBLIKE“!

R 147

Tovarna

PLETENIN IN NOGAVIC Lesce

Naše geslo je zadovoljiti potrošnike s kakovostnimi izdelki

K Dnevu republike čestitamo vsem delovnim kolektivom širom naše domovine!

R 29

GOZDARSKO AVTOPODJETJE RIBNICA

S SEDEŽEM V KOČEVJU

nudi prevoz vse vrste blaga, v prvi vrsti vse gozdne sortimente, s svojimi lastnimi kamioni.

Ob 10. obletnici ustanovitve Republike čestita vsem delovnim ljudem.

R 150

Delovni kolektiv podjetja

»Triglav - filma«

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku rojstva naše ljudske republike!

R 32

Gostinsko podjetje »ČINKOLE« - Ljubljana

nudi v svojih obratih:

»ČINKOLE«, Poljska cesta 21

»FERLINC«, Krekov trg 11

»POLJANE«, Poljska cesta 42

najboljša vina, ter mrzla in topla jedila v vsakem času po zmernih cenah, istočasno želimo vsem gostom in ostalemu delovnemu ljudstvu priskrbeno čestitke k Prazniku republike!

R 35

Podjetje za izposojanje filmov

Ljubljana

čestita ob Prazniku republike svojim odjemalcem in vsemu delovnemu ljudstvu!

R 30

KARTONAŽNA TOVARNA

LJUBLJANA Cufarjeva ulica 16

Telefon 40-307, 23-217 • Brzojavni naslov: Kartonaža-Ljubljana
Poštni predal 14 • Tek. račun št. 606-T-17 pri NB Ljubljana

K Dnevu republike čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu.

Proizvaja in prodaja: Vsekovrstne kartonažne in papirnatne izdelke za embalažo in reprodukcijo, kot zložljive in okrogle škatlice za vso industrijo, lekarniško embalažo, futerale za očala, trde in mehke cevke za tekstilno industrijo itd.

Papirna konfekcija: Toaletni papir, serviete, parafinirani lončki za med in marmelado, role za blagajne in računsko stroje, registratorji, fascikli itd.

Lastna tiskarna. Raznovrstna eksportna embalaža.

R 99

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

in gozdne uprave: Novo mesto,
Poljane,
Straža,
Črmošnjice,
Črnomelj in
Mokronog

prodajajo vse vrste lesa v vseh kvalitetah državnim gospodarskim podjetjem, v manjših količinah tudi privatnikom. • Domačim in inozemskim podjetjem nudimo eterična olja, smreke in jelke.

Ob 29. novembru čestitamo vsem delovnim ljudem k Prazniku republike!

R 2

Lesno industrijsko podjetje Ljubljana

s svojimi lesnoindustrijskimi obrati:

Verd • Radomlje • Breg
Preserje • Ig • Zagorica

Izdeluje: parketne ornamentne plošče, parkete, zaboje, lesno moko, prvovrstno sobno pohištvo, vrtno garniture, lesene jermenice in razne galanterijske izdelke kakor tudi rezan les.

Čestita k državnemu prazniku, 29. novembru vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije!

R 22

Gospodarska podjetja občine Poljčane Rudnik Hrastovec

Krojaštvo • Čevljarstvo • Kino • Pekarna • Mesarija • Mlin
• Gostilna • »BOČ« • Gostilna »FIGOVEC«

čestitajo delovni ljudem Jugoslavije k Dnevu republike

16 R

EX AMPELEA TOVARNA sardin IZOLA ISTRA

Izdelujemo vse vrste ribjih konserv, sardine, makrele, tune itd. Nadalje izdelujemo tudi dasne in zelenjavne konzerve. Naša posebnost je „antipasta“, mešanica sočivja in rib.

Vsem neuklonljivim borcem te zgodovinske borbe čestitamo k 29. novembru, Prazniku naše nove FLRJ Jugoslavije!

R 133

Mesno podjetje Stična

nudi vedno sveže meso in mesne izdelke

K „DNEVU REPUBLIKE“ čestita vsem svojim odjemalcem in se priporoča!

R 151

Ljudski odbor mestne občine

Jesenice

čestita vsemu prebivalstvu našega kovinar-
skega mesta in vsemu delovnemu ljudstvu
svobodne domovine k največjemu Prazniku
socialistične Jugoslavije in želi še nadaljni
razvoj ljudske oblasti v znamenju brat-
stva in enotnosti vseh naših narodov!

Naj živi neodvisna Titova Jugoslavija!

R 114

Mestno gradbeno podjetje Jesenice

čestita k Prazniku 10. obletnice graditeljev nove Jugo-
slavije z obljubo, da bo še nadalje služilo naprednim
pridobitvam ljudstva in neodvisne države socializma!

Izvršujemo hitro in solidno v grad-
beno stroko spadajoča dela na
visokih in nizkih gradnjah. S svojimi
stranskimi obrati (mizarska, elek-
trotehnična in druge delavnice) izvr-
šuje tudi vsa ostala obrtniška dela

R 118

Državno obrtno podjetje

splošno mizarstvo in pleskarstvo

Javornik - Koroška Bela

čestita vsem delovnim kolektivom in svojim odjemalcem
k prazniku Dneva republike z željo, da se tudi vnaprej
odločno borimo za novi, social-
istični svet

Izdelujemo vse vrste pohištva •
Opremljamo hotele, kevarne
restavracije ter kino in gledališke
dvorane • Preprčaitese o kvaliteti
in nizki cen naših izdelkov

R 119

Mestne parne pekarne in slačičarna Jesenice

R 120

z vsemi svojimi obrati in poslovalnicami se
iskreno raduje največjega praznika svobod-
nih jugoslovanskih narodov, katerim
veselo čestita k Dnevu republike • Oskrbu-
jemo prebivalstvo Jesenic in gostinska
podjetja s priznanimi pekarskimi izdelki,
pečivom in slaščicami vseh vrst • Dosedanja
priznanja so naša najboljša reklama za
vse naše obrate

AVTOSERVIS-BLED

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku svobodnega in
neodvisnega naroda v socialistični Jugoslaviji! Naj živi
bratstvo in enotnost vseh naših narodov!

Vzdržuje vozne in avtomobile vseh vrst in razporega z
udobno opremljeno mehanično delavnico za popravila
tovarnih in osebnih avtomobilov

R 107

LIP - LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BLED

z vsemi svojimi obrati v BOHINJSKI BISTRICI, na
REČICLI, v GORJAH in na JESENICAH

čestita vsem sorodnim podjetjem k največjemu Prazniku neodvisnih jugoslovanskih narodov
v svobodni socialistični domovini. Naj živi bratstvo in enotnost narodov! • Prodaja: Meh-
rezani les različnih vrst in dimenzij kvalitete »Cerintia« Ladjski pod, op. žne deske, zaboje,
lesno volno celulozni les, jamski les, drogove in pilote. • Dobavlja vse v zahtevani kvaliteti
in dimenzijah • Svoje proizvode prodaja v tuzemstvo in inozemstvo po najnižjih dnevnikih cenah

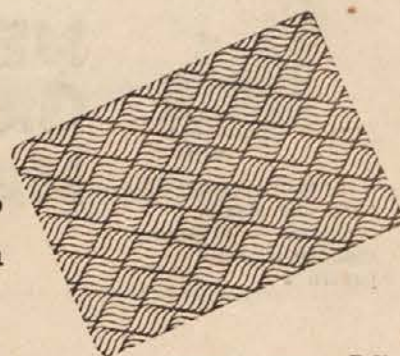
R 123

Trgovsko podjetje

„JZBJRA“ v IDRIJI

čestitamo vsem svojim
odjemalcem in dobavi-
teljem k prazniku
Dnevu republike

vabimo vse svoje odjemalce, da se prepričajo o
kvaliteti naših prodajnih artiklov v vseh
naših poslovalnicah

R 83

Gozdno gospodarstvo Bled

skupaj z gozdnimi upravami Pokljuka, Bohinjska
Bistrica in Jesenice ter z gozdnimi okolišmi
Radovljico in gradbenim odsekom, avtoparkom
in mehanično delavnico

čestita vsemu delovnemu ljudstvu neodvisne socialistične
Jugoslavije k njegovemu največjemu Prazniku in mu pošilja
pozdrave gorenjskih gozdov

Proizvaja in prodaja:

1. avionsko in renesančno smrekovino alpske provenience,
2. drobne sortimente za vodnjakove drogove, vinograd-
ske kole, hmeljevke itd.,
3. gozdne sadike in semena iz alpskega področja, smreke,
macesne, jelke, gorski javor, jerebrike itd.,
4. eterično olje smreke in jelke.

Naš kolektiv si z vsemi silami prizadeva za obnovo
gozdov in za dvig proizvodnosti gozdnih tal.

R 122

Tovarna čipk in vezenin Bled

se pridružuje čestitkam vseh delovnih
kolektivov neodvisne Jugoslavije z
obljubo da se bomo tudi v bodoče vztrajno borili za krepitev
socialističnih odnosov med narodi.

★

Izdelujemo vse vrste strojno kleklanih čipk, zaves in vezenin
za domače in inozemske potrebe - Vsi naši izdelki so visoko
kvalitetni in uživajo svetoven sloves

R 106

Kolektiv veletrgovine s špecijskim in
kolonialnim blagom — velezaloga soli

„Mercator“

Ljubljana, Titova cesta 31

želi vsem ostalim kolektivom mnogo uspeha
v nadaljnji borbi za izgraditev socializma in
čestita k Dnevu republike - 29. novembru!

R 92

Trgovsko podjetje

„Prerad“ Portorož

nudi vsem svojim odjemalcem vse prehrabene artikle
po najboljših odkupnih cenah — Priporočamo se!

Vsem odjemalcem čestitamo k prazniku republike!

R 51

Trgovsko podjetje na drobno in debelo Lesce pri Bledu

čestita vsem svojim odjemalcem in trgovskim sotrudnikom
ter vsemu delovnemu ljudstvu k največjemu prazniku social-
istične Jugoslavije in obljublja, da bo tudi v bodoče gojilo
visoki smisel za organizacijo, solidarnost in delovno disciplino
v korist svojih potrošnikov

Nudimo vam v svojih poslovalnicah v Lescah, Radovljici
in Zirovnici vse vrste industrijskih in prehrabnih izdelkov —
manufakture, — galanterije — konfekcije —
staklo — železino — pohištvo — kurivo itd. Ugoden nakup

R 100

Trgovsko podjetje

JESENICE

„ŽELEZNINA“

se pridružuje čestitkam naših delovnih kolektivov in se raduje
praznika Dneva republike v neodvisni Jugoslaviji • Nudi vsem
delovnim ljudem, podjetjem in ustanovam vse vrste železnino,
galanterije, električni material, radio aparate, dvokolesa, štedil-
nike, gradbeni material, šivalne in druge stroje ter vse nadome-
stne dele • Trgovina lakov, firnežev, barv, stekla, porcelana i. p. d.
Poslovalnica „Kurivo“ in bencinska črpalka. Solidna postrežba!

R 124

„Avtoservis“ Jesenice

državno obrtno podjetje (tovarni promet in popravila)

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku republike in
zagotavlja, da bo s svojo mehaniko vztrajno krčilo pot
k srečnejšemu in boljšemu življenju vsakega prebivalca.

Izvršujemo vse prevoze s tovornimi avtomobili po želji strank.
Cene zmerne in konkurenčne. Izvršujemo tudi vsa v avto
mobilsko stroko spadajoča popravila.

R 116

MESARSKO PODJETJE

„MESNINA“ JESENICE

čestita vsem svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem k
prazniku Dneva republike! Naj živi bratstvo
in enotnost naših narodov!
Nudimo v vseh svojih
poslovalnicah priznano
kvalitetno meso in mesne
izdelke po zmernih cenah

R 118

DRŽAVNI OBRтни MOJSTER

FRIBARIKOB

ključavničarsko in vodovod

Jesenice na Gorenjskem

čestita vsem svojim naročnikom in vsem delovnim ljudem k
prazniku Dneva republike • Naj živi neodvisna socialistična
Jugoslavija! • Izvršujemo vsa ključavničarska, vodovodna in
instalacijska dela • Izdelujemo in popravljamo vse vrste polje-
delskih in drugih strojev, štedilnikov peč in brzoparilnikov po
navodilih državnih in privatnih strank. • Solidna izdelava!

R 125

Delovni kolektiv

Ljubljanske tovarne hranil, Ljubljana Šmartinska cesta 30

pošilja ostalim kolektivom, svojim poslovnim tovarjem in
odjemalcem svoje pozdrave k prazniku republike •
Osnem se priporočila in opozarja na svoje prvovrstne
izdelke; kavovne in pecilne priške.

R 150

Splošno gradbeno podjetje

„GORCA“, Nova Gorica

gradilišče Jesenice

čestita k 10. obletnici začetka nove zgodovine
jugoslovanskih narodov in obljublja, da bo z
naporom vseh svojih ustvarjalnih sil utjevalo
temelje socialistične domovine.

Izvršujemo gradbena dela na objektih kapi-
talne izgradnje in družbenega standarda —
Naše geslo je: zgraditi čimprej in čimveč
udobnih stanovanjskih zgradb in drugih ob-
jektov, ter tako dvigniti življenjsko raven
naših delovnih ljudi.

R 117

TRGOVSKO PODJETJE S PREHRAMBENIM BLAGOM

HRANA
Maribor

Ob Prazniku republike 29. novembra čestitamo vsem svojim cenjenim odjemalcem in dobaviteljem

V svojih prodajalnah na področju Maribora nudi cenjenim odjemalcem bogato izbiro špecerijskega, kolonijalnega, delikatnega blaga in alkoholnih pijač po najnižjih konkurenčnih cenah

Priporoča se kolektiv!

M 173

MESTNO GRADBENO PODJETJE MARIBOR

K Prazniku ustanovitve nove Jugoslavije pošiljamo delovnemu ljudstvu borbene pozdrave

Izvršujemo vse nizke in visoke gradnje ter adaptacijska dela, vse vključno z obrtniškiimi storitvami. Kvaliteta zajamčena!

M 155

Opozarjamo svoje cenjene odjemalce in ostale potrošnike, da še nadalje izvršujemo vse instalacije jakega in šibkega toka ter da nudimo v svoji prodajalni v Vetrinjski ul. 14 ves potreben elektroinstalacijski material in pribor po konkurenčnih cenah

Elektra
MARIBOR, VETRINJSKA 14

Kolektiv elektrotehničnega podjetja

Čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem ter vsem ostalim delovnim kolektivom ob Prazniku ustanovitve REPUBLIKE

M 176

VELEŽGANJARNA

Št. 11j
v Slov. goricah

Čestita vsem svojim kupcem in dobaviteljem k Prazniku 29. novembra in priporoča svoje kvalitetne izdelke cenjenim potrošnikom.

M 167

TRGOVSKO PODJETJE

Opozarja potrošnike na veliko izbiro vseh industrijskih artiklov po konkurenčnih cenah.

Čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu k Prazniku 29. novembra!

ZARJA
MARIBOR

M 154

SVILA

MARIBOR
TEL. 21-76

Nudimo vse vrste svilenih tkanin. Znižali smo cene za 39,03 % napram cenam od 31. 7. 1953.

K Prazniku ustanovitve naše države čestitamo vsem delovnim kolektivom širom naše domovine!

M 171

ZADRUŽNO PODJETJE

DRAVA

EXPORT IMPORT

MARIBOR PARTIZANSKA C. 6
TELEFON 30-61

EXPORT: Sveža jajca, perutnina, divjačina, klavna goveja živina, klavni konji, svinje, sveže meso in čreva, vino in druge alkoholne pijače, grozdje, sadje, sveža perutnina, seno, slamo, mleko in mlečni izdelki.

IMPORT: Plemenska živina.

Čestitamo vsem delovnim ljudem ob Prazniku republike!

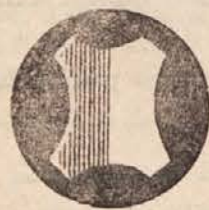
M 182

Tovarna trakov in sukanca, Maribor

Proizvaja: lanene sukance za industrijo, obrt in gospodinjstvo, bombažne ribarske sukance, bombažne sukance za ročno pletenje, raznovrstne bombažne in lanene vrvice za industrijo in obrt, različne bombažne in svilene trakove ter vrvice, svilene in bombažne elastične trakove, najraznovrstnejše vezalke, šolsko prejo, jemstvenike

Delavski svet podjetja čestita k 10. obletnici Dneva rojstva republike svojim članom kolektiva ter vsem odjemalcem in dobaviteljem

M 156

Delovni kolektiv Trgovskega podjetja z obutvijo in usnjem

JELEN

MARIBOR,
uprava Gosposka ul. 18/II

vas vljudno vabi na obisk sedečih svojih poslovalnic:

JELEN Gosposka ulica — poslovalnica s čevlji
JELEN Jurčičeva ulica — poslovalnica s čevlji
JELEN Partizanska c. 21 — poslovalnica z usnjem
JELEN Trg Revolucije 9 — poslovalnica z usnjem

obenem čestita k Dnevu republike našim cenjenim odjemalcem, dobaviteljem in vsenu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine

M 177

Delovni kolektiv

TOVARNE POLJEDELSKIH STROJEV V MARIBORU

Čestita k Dnevu republike vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem, dalje se kolektiv priporoča svojim cenjenim odjemalcem z najnovejšimi kvalitetnimi poljedelskimi stroji in to: motorne sadne škropilnice, ročne sadne škropilnice, hidraulične preše od 800 litrov, motorne mlatilnice ML-22, motorne slamoreznice „Mura“ itd., kar se bo izdelovalo v letu 1954

M 183

Trgovsko podjetje s prehrambenim blagom

GRUDA

V MARIBORU, Rotovski trg 2

vabi potrošnike mesta Maribora in vse ostale, da si ogledajo v naših prodajalnah veliko izbiro prehrambenih artiklov. Posebno velik asortiment imamo pri alkoholnih pijačah, bonbonih, čokoladi, keksih in ostalem delikatnem blagu. — Zmerne cene, solidna postrežba! — Izkoristite priliko!

Za Dan republike čestitamo vsem svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem!

M 175

Ob 10. obletnici zgodovinskega zasedanja v Jajcu, čestitamo vsem delovnim ljudem!

Priporočamo svoje izdelke: šolske in pisarniške potrebščine, embalažo iz papirja in kartona, špecerijske vrečice, tekstilne cevke, razne tiskovine v izvedbi visokega in lito tiska

Za cenjena naročila se priporoča:

Industrija
papirnatih izdelkov
Maribor

M 172

Mestno instalatersko in kleparsko podjetje

Maribor, Koroška cesta 31

popravlja vsa vodoinstalaterska, kleparska, galanterijska in stavbena dela ter izolacije centralnih kurjav.

Ob Prazniku 29. novembra čestitamo vsem delovnim kolektivom širom naše socialistične Jugoslavije

M 174

Tovarna

volnenih in vigogne izdelkov

MARIBOR, JEZDARSKA UL. 8
Telefon: 21-97, 21-98, 21-99

Vam nudi v bogati izbiri in konkurenčnih cenah kvalitetno blago: tkanine iz česane in mikane preje, bombažne in vigogne izdelke, bombažno in vigogne prejo, odevno ter krojaško vato

Čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu širom naše domovine k Prazniku 29. novembra

M 184

TOVARNA SUHIH BARV

JUB

DOL PRI LJUBLJANI

Obveščamo vse naše odjemalce, da s našim sortimentom barv poročal in da s lahko nabavijo se vrste suhih barv za apno olje in klej. Pričel smo tudi izdelovati fasado zeleno (češko zelena), katero lahko dobavljamo v vseh količinah. Z htevatje naše vzorce in cenik!

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem k 10. obletnici - prazniku Dneva republike!

R 168

PODJETJE

'Kamnik' v Kamniku

čestita vsem delovnim ljudem na deželi k dnevu 29. novembra 1953 „Prazniku dneva republike“

Naše podjetje proizvaja:

- Eksplozive:
- Kamniktit I
 - Kamniktit II
 - Amonal
 - Amonal za vlažne terene
 - Metankamniktit
- Vžigalno vrvico:
- Vžigalno vrvico navadno
 - Vžigalno vrvico specialno za vlažne terene
- Črni smodniki:
- Rudarski smodnik
 - Lovski smodnik

ZAHTEVAJTE NAŠE PONUDBE IN PROSPEKTE!

R 160

Tovarna usnja
Smarino pri Litiji

podplatno usnje ni brzostrojeno, je garantirano neobteženo, je nepremodljivo, je najtrajnejše. Zato je jamsko strojno podplatno usnje najboljšo in najcenejšo. K Prazniku republike, 29. novembra, čestita delovni kolektiv vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem!

R 67

Okrajni ljudski odbor Novo mesto

čestita vsem delovnim kolektivom k Dnevu republike!

R 3

Kresniška industrija apna

Kresnice

nudi industriji, gradbenim podjetjem, poljedelskim in vinogradniškim zadrugam ter ostalim potrošnikom živo apno priznano najboljše kvalitete v vsakih količinah in po najnižjih dnevni cenah. Nudimo tudi apneni prah za posipanje kislil zemljišč. K 10. obletnici ustanovitve nove Jugoslavije iskreno čestitamo vsem delovnim kolektivom, svojim odjemalcem in dobaviteljem ter želimo mnogo uspehov pri nadaljnji izgradnji socializma!

R 66

Ljudski odbor mestne občine LITJA

pošilja vsem prebivalcem in delovnim ljudem občine Litija iskrene pozdrave in čestitke ob 10. obletnici ustanovitve Federativne ljudske republike Jugoslavije

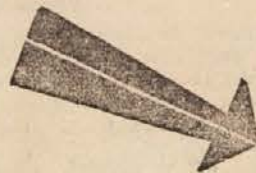
R 69

PREDILNICA LITJA v Litiji

proizvaja vse številke bombažne preje in preje iz staničnega vlakna enojne in sukane Nm 12-60 ter razne melange in efektne preje. Svoje izdelke toplo priporoča, obenem čestita k prazniku Dneva republike!

Trgovsko podjetje

„Priskrba“ Litija

nudi vsem obiskovalcem in stalnim odjemalcem v nakup špecerijsko in kolonialno blago ter vsakovrstno delikatesno blago.

Vsem svojim strankam

čestita k prazniku

Dneva republike!

R 68

KAVALAR JOŽE soboslikar in pleskar Jesenice

čestita vsem svojim naročnikom in delovnim ljudem k Prazniku republike!

R 115

DELOVNI KOLEKTIV

PEKARNE MOSTE

Zaloška cesta 40

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem k Prazniku ter obvešča svoje odjemalce, da jim nudi dnevno svež kruh in pecivo

R 71

Ljudski odbor mestne občine KOČEVJE

čestita k »Dnevu republike«

vsem delovnim ljudem in zagotavlja, da bo vlagal še nadalje vse sile za izgradnjo socializma

R 146

OKRAJNA ZADRUŽNA ZVEZA KOČEVJE

s svojim trgovskim in gozdno lesnim podjetjem vam nudi po solidnih cenah razne vrste kmetijskih pridelkov, izdelke domače obrti in vse vrste lesnih asortimentov. K Prazniku republike čestitamo vsem zadržnikom in delovnim ljudem!

R 145

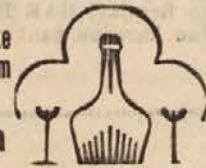
Kmetijska zadruga Straža

čestita svojim cenjenim odjemalcem k prazniku Dneva republike in se še nadalje priporoča!

LJUDSKA RESTAVRACIJA

nudi svojim gostom hrano v bogati izbiri in nizkih cenah. Postrežba po naročilu ves dan.

K Dnevu republike našim

čestitamo vsem gostom!

Ljubljana

Miklošičeva 12

R 143

Pekarna Šentvid

s svojimi poslovalnicami:

Šentvid 22

Celovška cesta 144

Šišenska cesta 57

Šentvid 69

čestita svojim cenjenim odjemalcem k 10. obletnici praznika, 29. novembra 1953!

Svojim odjemalcem nudimo vedno svež kruh.

R 59

DELOVNI KOLEKTIV

tovarne lesovine in lepenke Prevalje

čestita delovnim ljudem Jugoslavije k 29. novembru 1953!

Proizvajamo: moko lesovino in lepenko

Naša parola je: dobra kvaliteta in nizke cene!

R 163

Gostinsko podjetje PLANINKA

s svojimi obrati:

Planinka, Zaloška c. 31 • Proletarec, Vide Pregarčeve ul. 7 • Garaža, Središka ul. 12 • Striček, Nove Jarše, Kodrova 73 • Triglav, Zaloška c. 80/a

čestita vsem svojim cenjenim gostom k prazniku Dneva republike! • Cenjenim gostom se priporočamo! • Pridite, solidno boste postreženi!

R 60

»NADA DIMIĆ«

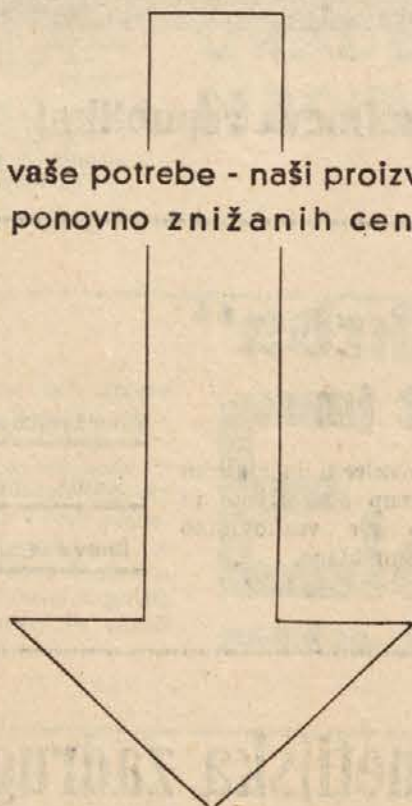
ZAGREBSKA TRIKOTAŽA

ZAGREB

KULUŠIĆEVA ULICA B. B.

— TELEFON 39-802, 39-808 —

Za vaše potrebe - naši proizvodi
po ponovno znižanih cenah!

Vsem svojim poslovnim prijateljem in
delovnim kolektivom čestitamo
k Prazniku republike — 29. novembru!

2567

»PLIVA«

TOVARNA FARMACEVTSKIH IN KEMIČNIH PROIZVODOV

ZAGREB

Zalaga domače tržišče z vrsto novih
in kvalitetnih zdravil, z mehanizacijo
farmaceutskih obratov so ustvarjene
nove zmogljivosti, ki omogočajo oskrbovati
potrošnike v vedno večjem
obsegu, z razširjenim asortimentom
analitičnih kemikalij zalaga znanstvene
in tovarniške laboratorije

S temi uspehi pričakuje del. kol. „Plive“ 29. november in čestita k našemu velikemu držav. Prazniku vsem svojim poslovnim prijateljem

2583

K Dnevu republike čestita vsem svojim poslovnim prijateljem

podjetje za proizvodnjo in prenos elektroenergije

Hidroelektrarna „TITO“-SPLIT

z obrati KRALJEVAC, MANOJLOVAC, JARUGA
in vozliščno transformatorsko postajo LOZOVAC

Proizvajamo in prenašamo električno energijo za
široko potrošnjo in industrijo na področju
srednje Dalmacije

Telefon 27-07, 28-18 - Brzjavni HAE Tito-Split - Tekoči
račun Narodne banke v Splitu 539-T-1

Hidroelektrarna

„TITO“-Split

2570

Delovni kolektiv rafinerije

NAFTE-Sisak

čestita k 29. novembru — Dnevu republike
vsem poslov. prijateljem in vsemu delovnemu ljudstvu

Razen goriv in maziv proizvodimo tudi spec. bencine

Domači potrošniki na debelo, ki bi želeli blago v cisternah, naj svoja cenj. naročila pošljejo neposredno
RAFINERIJI NAFTE-SISAK

2580

Delavci in nameščenci podjetja

„Odra“

Sisak **tovarna glinastih proizvodov**

čestitajo k 29. novembru — Dnevu republike vsem
poslovnim prijateljem in delovnim kolektivom v državi

Kakor doslej, vas bomo tudi nadalje oskrbovali s prvorazrednimi opekarniškimi
proizvodi, kakor so: zidna opeka, bela opeka za fasade, biber strešniki, vlečeni
zareznani strešniki, stisnjeni dvojnovežbljeni strešniki, kakor
tudi gladki in zareznani žlebniki

2588

»Segestica«

Industrija kemičnih, biokemičnih in prehrabnih proizvodov

S I S A K

Čestita svojim posl. prijateljem in sodelavcem k
Dnevu republike — 29. novembru

Obenem obveščamo vse naše potrošnike, kakor tudi ostale, da imamo na
razpolago vsake količine špirita: prečiščeni, gorilni in industrijski špirit,
papilko, ogljikovo kislino, kristalno sodo, presen in suh kvas in okoli 60 vrst
žganih alkoholnih in tudi brezalkoholnih pijač

Kvaliteta je že znana - Cene zmerne • Kolektiv »Segestica«

2502

»MARIJAN BADEL«

tovarna likerjev in rafinerija

ZAGREB, VLAŠKA ULICA 116 • Obrati: ZAGREB-SESVETE

Priporoča svoje kvalitetne proizvode: likerje, žganja, ostale žgane pijače, desertna vina, osvežujoče brezalkoholne koncentrate

Vsem delovnim ljudem naše države čestitamo k 29. novembru - Dnevu republike
Delovni kolektiv tovarne likerjev „MARIJAN BADEL“, Zagreb, Vlaška ul. 116

2561